Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus)

20. mai 2015 *

Konkurents — Kartellid — Loomasöödas kasutatavate fosfaatide Euroopa turg — ELTL artikli 101 rikkumise tuvastamise otsus — Müügikoguste omistamine, hindade kooskõlastamine ja tundliku kaubandusteabe vahetamine — Hagejate loobumine kokkuleppemenetlusest — Trahvid — Põhjendamiskohustus — Rikkumise raskus ja kestus — Koostöö — Kokkuleppemenetluse ajal avaldatud võimalik trahvivahemiku kohaldamata jätmine

Kohtuasjas T-456/10,

Timab Industries, asukoht Dinard (Prantsusmaa),

Cie financière et de participations Roullier (CFPR), asukoht Saint-Malo (Prantsusmaa),

esindajad: advokaadid N. Lenoir ja M. Truffier,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: C. Giolito, B. Mongin ja F. Ronkes Agerbeek,

kostja,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 20. juuli 2010. aasta otsus C (2010) 5001 final [ELTL] artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 kohaldamise menetluses (juhtum COMP/38866 – Loomasöödas kasutatavad fosfaadid) ning teise võimalusena nõue vähendada hagejatele selle otsusega määratud trahvi summat,

ÜLDKOHUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja esimees D. Gratsias, kohtunikud O. Czúcz, A. Popescu, M. Kancheva ja C. Wetter (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik J. Plingers,

arvestades kirjalikus menetluses ja 11. juuli 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

Vaidluse taust

1 Euroopa Komisjon tuvastas 20. juuli 2010. aasta otsuses (2010) 5001 lõplik [ELTL] artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 kohaldamise menetluses (juhtum COMP/38866 – Loomasöödas kasutatavad fosfaadid) (edaspidi „vaidlustatud otsus"), et hagejad Timab Industries (edaspidi „Timab") ja Cie financière et de participations Roullier (CFPR) (edaspidi „CFPR") olid rikkunud ELTL artiklit 101 ja alates 1. jaanuarist 1994 rikkunud EMP lepingu artiklit 53, olles osalenud alates 16. septembrist 1993 kuni 10. veebruarini 2004 ühes ja jätkuvas rikkumises, mis seisnes loomasöödas kasutatavate fosfaatide (edaspidi „LKF") Euroopa turust suure osa jagamises, omistades kartelliosalistele müügikvoote ja kliente ning kooskõlastades hindasid ja vajaduse korral müügitingimusi (vaidlustatud otsuse artikkel 1).

2 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 17 on selgitatud, et Timab on „Roullier' kontserni" tütarettevõtja; CFPR on selle kontserni valdusettevõtja. Timab toodab ja turustab erinevaid keemiatooteid, sealhulgas LKF.

3 28. novembril 2003 taotles Kemira kontsern kaitset trahvide eest vastavalt komisjoni teatisele, mis käsitleb trahvide määramata jätmist või vähendamist kartellide puhul (EÜT 2002, C 207, lk 4; edaspidi „koostööteatis"). Taotlus puudutas 1989. aasta ja 2003. aasta vahele jäävad perioodi (vaidlustatud otsuse põhjendus 33).

4 10. ja 11. veebruaril 2004 viis komisjon Prantsusmaal ja Belgias läbi kontrolle LKF sektoris tegutsevate teatud ettevõtjate ruumides. Kontrollid viidi läbi ka Timabis (vaidlustatud otsuse põhjendus 35).

5 Tessenderlo Chemie NV esitas 18. veebruaril 2004 taotluse koostööteatise kohaldamiseks rikkumise terve perioodi (1969–2004) osas (vaidlustatud otsuse põhjendus 36).

6 Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química SA ja selle emaettevõtja José de Mello SGPS SA esitasid 27. märtsil 2007 taotluse koostööteatise kohaldamiseks (vaidlustatud otsuse põhjendus 37).

7 Hagejad esitasid 14. oktoobril 2008 samuti taotluse koostööteatise kohaldamiseks, taotlust täiendati 28. oktoobril 2009 (vaidlustatud otsuse põhjendus 39).

8 Komisjon teavitas 19. veebruari 2009. aasta kirjades kartelliosalisi, sealhulgas Timabit menetluse algatamisest, et võtta vastu otsus vastavalt nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [EÜ] artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (ELT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) III peatüki alusel, ja kehtestas osalistele kahenädalase tähtaja, mille jooksul nad võivad talle kirjalikult teatada, kas nad on valmis osalema kokkuleppe sõlmimise arutelus vastavalt komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 773/2004, mis käsitleb [EÜ] artiklite 81 ja 82 kohaste menetluste teostamist komisjonis (ELT L 123, lk 18; ELT eriväljaanne 08/03, lk 81), artiklile 10a (vaidlustatud otsuse põhjendus 40).

9 Kokkuleppe ettevalmistamise käigus toimus komisjoni ja asjaomaste ettevõtjate vahel mitu kahepoolset kohtumist, kus esitati vastuväidete sisu ning nende aluseks olevat tõendid. Nende kohtumiste järel kehtestas komisjon võimalike trahvide vahemiku (miinimumsumma ja maksimumsumma). 16. septembri 2009. aasta kohtumisel edastati Timabile teda puudutav hinnang.

10 Seejärel kehtestas komisjon asjaomastele äriühingutele tähtaja, mille jooksul võivad nad esitada vastavalt määruse nr 773/2004 artikli 10a lõikele 2 oma formaalse nõusoleku kokkuleppe sõlmimiseks. Kõik kartelliosalised esitasid neile määratud tähtajal oma nõusoleku kokkuleppe sõlmimiseks, välja arvatud hagejad, kes otsustasid loobuda kokkuleppemenetlusest (vaidlustatud otsuse põhjendus 43).

11 23. novembril 2009 võttis komisjon vastu kokku kuus vastuväiteteatist, mis olid adresseeritud esiteks hagejatele ja teiseks kõigile kartelliosalistele, kes olid nõustunud kokkuleppega. Kõik vastuväiteteatiste adressaadid, välja arvatud hagejad, vastasid, et vastuväide on kooskõlas nende kokkuleppe sõlmimiseks antud nõusolekuga, mistõttu nad järgivad jätkuvalt kokkuleppemenetlust (vaidlustatud otsuse põhjendused 44 ja 45).

12 Hagejad tutvusid toimikuga, vastasid 2. veebruaril 2010 vastuväiteteatisele ja osalesid 24. veebruaril 2010 toimunud ärakuulamisel (vaidlustatud otsuse põhjendus 45).

13 20. juulil 2010 võttis komisjon vastu vaidlustatud otsuse. See oli adresseeritud hagejatele.

14 Samal päeval võttis komisjon vastu otsuse C (2010) 5004 *final* sama juhtumi kohta (edaspidi „eraldi otsus"), mille adressaadid olid need pooled, kes olid nõustunud kokkuleppemenetlusega ja esitanud nõusoleku kokkuleppe sõlmimiseks, st Kemira kontsern (Yara Phosphates Oy, Yara Suomi Oy ja Kemira Oy), Tessenderlo Chemie, Ercros'e kontsern (Ercros SA ja Ercros Industriel SA), FMC kontsern (FMC Foret SA, FMC Netherlands B.V. ja FMC Corporation) ja Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química ja tema emaettevõtja José de Mello SGPS.

15 Sisuliselt ilmneb vaidlustatud otsusest, et Euroopa peamised LKF tootjad leppisid kokku suure osa LKF Euroopa turu jagamises, jaotades müügikoguseid piirkondade ja klientide kaupa. Lisaks olid nad kooskõlastanud oma hinnad ning vajaduse tekkides ka müügitingimused. Esialgne kokkulepe sõlmiti 19. märtsil 1969 viie toonase peamise LKF tootja vahel ning sellega sooviti lahendada Euroopa turul esineva ülevõimsuse olukord. Kokkulepe nägi samuti ette müügikoguste iga-aastase ülevaatamise. Hiljem kehtestati järgimismehhanism turukokkuleppe kontrollimiseks ja konfliktide lahendamiseks, kui esinesid olulised kõrvalekalded kokkulepitud kogustest, kasutades kompensatsioonisüsteemi. Kartelli aluseks olnud lepingud nimetati CEPA-ks (Centre d'étude des phosphates alimentaires – söödafosfaatide uurimiskeskus). Kartelli toimimise ja püsimise tagamiseks sõlmiti kokkuleppe tagajärjel spetsiifilised täiendavad kokkulepped ja muud piirkondlikud all-lepingud. Prantsuse tootjate osalemist CEPA-s kinnitati alates 1970. aastast. Alates 1978. aastast reageerisid kartelliosalised kriitilisele turuolukorrale ja korraldasid selle ümber kolmeks all-lepinguks. Aastatel 1991–1992 kavatsesid kartelliosalised naasta ühe struktuuri juurde (Super CEPA), mis hõlmas viite Kesk-Euroopa riiki (Saksamaa, Austria, Belgia, Madalmaad ja Šveits), Taanit, Soomet, Ungarit, Iirimaad, Norrat, Poolat, Ühendkuningriiki ja Rootsit. Arutelud toimusid kahel tasandil: „kesksed koosolekud" või „Euroopa tasandi" koosolekud, mille käigus tehti üldise poliitika otsuseid; ja „ekspertide koosolekud", mille käigus toimusid süvendatud arutelud riiklikul või piirkondlikul tasandil nende kartelliosaliste vahel, kes selles riigis või piirkonnas tegutsesid. See üks struktuur oli seotud Prantsuse ettevõtjatega Prantsusmaal, kus siseriiklikul tasandil esines jätkuvalt salajane kokkuleppemehhanism.

16 Mis puudutab konkreetselt hagejaid, siis ilmneb vaidlustatud otsusest, et Timab osales peale kartelli Prantsusmaal tegutseva haru ka piirkondliku Super CEPA-s, kui ta oli hakanud eksportima suuri koguseid Prantsusmaalt. 1993. aasta septembris oli ta hakanud osalema Super CEPA lepingutes. Samal ajal Super CEPA kohtumistega oli ta osalenud ka Prantsusmaad ja Hispaaniat puudutavatel koosolekutel (vaidlustatud otsuse põhjendused 123, 131, 138 ja 143).

17 Igale ettevõtjale määratud trahvisumma kindlaksmääramiseks tugines komisjon suunistele määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (ELT 2006, C 210, lk 2; edaspidi „2006. aasta suunised").

18 Esiteks määratles komisjon asjassepuutuva müügi väärtuse kui LKF müük, mida ettevõtja teostas nende Euroopa Liidu liikmesriikide ja EMP lepingu osalisriikide territooriumil, mida rikkumine puudutas. Selle asemel, et kasutada ettevõtja müügiväärtust rikkumises osalemise viimasel täisaastal, nagu on tavapäraselt ette nähtud 2006. aasta suuniste punktis 13, leidis komisjon, et siinses asjas on sobivam kasutada ettevõtjate tegelikku müüki nende rikkumises osalemise aja jooksul, võttes arvesse eelkõige kartelli erakorraliselt pikka kestust, selle geograafilist ulatust, asjaolu, et kõnealune tegevus toimus ka

territooriumidel, mis kuulusid liidu jurisdiktsiooni alla ja ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 kohaldamisalasse üksnes alates hetkest, kui asjaomased riigid liitusid Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonnaga, ja asjaolu, et poolte müügiväärtus varieerus osalemise aastate jooksul (vaidlustatud otsuse põhjendus 321).

19 Teiseks täheldas komisjon, et arvestades toimepandud rikkumise raskusastet, tuleb trahvi põhisumma kindlaksmääramiseks kartelli kõigi osaliste puhul asjassepuutuvate toodete müügiväärtuse osakaaluks määrata 17% (vaidlustatud otsuse põhjendused 324–328).

20 Kolmandaks, nende ettevõtjate puhul, kellel puudusid ajaloolised andmed tegeliku müügiväärtuse kohta riigiti (ja nende ettevõtjate nõusolekul), kohaldati asjaomaseid müügiväärtusi nii, et rikkumise viimasel täisaastal toimunud müük korrutati kõnealuse ettevõtja osalemise ajaga vastavalt 2006. aasta suuniste punktile 24 (vaidlustatud otsuse põhjendused 321 ja 331).

21 Neljandaks leidis komisjon, et käesoleva juhtumi asjaoludega on põhjendatud, et trahvi põhisummat suurendatakse vastavalt 2006. aasta suuniste punktile 25 kõigile kartelli pooltele hoiatava mõju tagamiseks lisasumma võrra, milleks on rikkumise perioodi keskmisest iga-aastasest müügist 17% (vaidlustatud otsuse põhjendused 332–335).

22 Viiendaks ei võtnud komisjon ühegi kartelliosalise suhtes arvesse raskendavaid ega kergendavaid asjaolusid (vaidlustatud otsuse põhjendused 337–347).

23 Kuuendaks vähendas komisjon teatavate kartelliosaliste trahvi põhisummat, kohaldades määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 alusel määratud trahvidele kogukäibe 10% ülempiiri. Kuna hagejate trahvi põhisumma ei ületanud 10% 2009. aasta kogukäibest, siis ei kohandanud komisjon nende trahvisummat.

24 Seitsmendaks, mis puudutab koostööteatise kohaldamist, otsustas komisjon, et Kemira ning Yara Phosphates Oy ning Yara Suomi Oy (viimased kaks kuuluvad samasse ettevõttesse kui Kemira) trahvisummat tuleb vähendada 100% võrra viidatud teatise punkti 8 alapunkti a alusel (vaidlustatud otsuse põhjendused 349 ja 350). Komisjon vähendas Tessenderlo Chemie trahvi 50% võrra koostööteatise punkti 23 alusel ajavahemiku eest pärast 31. märtsi 1989, ning leidis, et see äriühing ei pidanud maksma mingit trahvi ajavahemiku eest 19. märts 1969 – 31. märts 1989 (vaidlustatud otsuse põhjendus 353). Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química ja tema emaettevõtja José de Mello SGPS trahvisummat vähendati 25% (vaidlustatud otsuse põhjendus 355). Lõpuks vähendas komisjon hagejate trahvi 5% võrra (vaidlustatud otsuse põhjendus 359).

25 Kaheksandaks, kuna hagejatele ei kohaldatud komisjoni teatist, mis käsitleb kokkuleppemenetluse läbiviimist kartellidega seotud otsuste puhul, mis on võetud vastu vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 artiklitele 7 ja 23 (ELT 2008, C 167, lk 1, edaspidi „kokkuleppemenetluse teatis"), siis ei vähendatud nende trahvi kokkuleppemenetluse algatamise alusel. Eraldi otsuses kompenseeris komisjon selle otsuse adressaate kokkuleppemenetluse eest, vähendades neile määratud trahvi 10% võrra (vaidlustatud otsuse põhjendused 361 ja 362).

26 Üheksandaks jäeti rahuldamata hagejate taotlus trahvisumma vähendamiseks nende maksevõimetuse tõttu (2006. aasta suuniste punkt 35), samas kui [konfidentsiaalne] sarnane taotlus rahuldati osaliselt (vaidlustatud otsuse põhjendused 372–375).

27 Nagu juba eespool punktis 1 on märgitud, tuvastas komisjon vaidlustatud otsuse artiklis 1, et hagejad olid rikkunud ELTL artiklit 101 ja alates 1. jaanuarist 1994 EMP lepingu artiklit 53, kui nad osalesid ajavahemikul 16. september 1993 – 10. veebruar 2004 suurt osa Euroopa Liidu liikmesriikide ja EMP lepingu osalisriikide territooriumi hõlmavas ühes ja jätkuvas rikkumises, mis seisnes LKF Euroopa turu jagamises, omistades kartelliosalistele müügikvoote ja kliente, ning kooskõlastasid hindasid ning vajaduse korral müügitingimusi.

28 Vaidlustatud otsuse artiklis 2 määras komisjon selle rikkumise eest Timabile ja CFPR-le trahvi 59 850 000 eurot.

Menetlus ja poolte nõuded

29 Hageja esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 1. oktoobril 2010.

30 Üldkohtu kantseleisse 5. novembril 2010 saabunud kirjas palusid hagejad Üldkohtul võtta menetlust korraldava meetme, millega kohustatakse komisjoni esitama neli dokumendigruppi, mis puudutavad vaidlustatud otsust või eraldi otsust, et kinnitada nende teatavaid väiteid.

31 Komisjon esitas 6. jaanuaril 2011 kostja vastuse.

32 Menetlust korraldava meetmena kohustas Üldkohus kodukorra artikli 64 alusel 1. veebruaril 2011 komisjoni esitama hagejate palutud dokumendid.

33 16. märtsi 2011. aasta menetlustoiminguga kohustas Üldkohus kodukorra artikli 65 punkti b ja artikli 66 lõike 1 alusel ning kodukorra artikli 67 lõike 3 teist lõiku kohaldades komisjoni esitama dokumendid, mida see institutsioon ei olnud punktis 32 mainitud menetlust korraldava meetme raames esitanud. Komisjon täitis selle menetlustoimingu ettenähtud tähtaja jooksul.

34 28. juuni 2011. aasta menetlust korraldava toiminguga palus Üldkohus komisjonil esitada selgitused punktis 33 viidatud dokumentide kohta ning võimaldas komisjonil ära kuulata asjaomased ettevõtjad nimetatud dokumentides sisalduvate neid puudutavate andmete võimaliku konfidentsiaalse laadi kohta.

35 Seejärel edastati teatud dokumendid hagejatele, kusjuures täpsustati, et neid dokumente ei saa kasutada muuks otstarbeks kui see, milleks need olid edastatud, ja et seega ei ole lubatud neid dokumente ega nendes sisalduvaid arvandmeid avalikustada. Üks osa komisjoni esitatud dokumentidest eemaldati toimikust ja tagastati komisjonile.

36 Repliik esitati Üldkohtu kantseleisse 22. märtsil 2012. Vasturepliik esitati kantseleisse 21. juunil 2012.

37 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Üldkohus (kaheksas koda laiendatud koosseisus) avada suulise menetluse ja palus kodukorra artikli 64 järgsete menetlust korraldavate meetmete raames komisjonil esitada teatud dokumente ning esitas talle küsimused, millele tal paluti vastata kirjalikult. Komisjon täitis selle nõude ettenähtud tähtaja jooksul.

38 Enne kohtuistungit oli hagejate esindajatel – pärast konfidentsiaalsuskokkuleppe allkirjastamist – võimalus tutvuda Üldkohtu kantseleis ühe osaga eraldi otsuse konfidentsiaalsest versioonist, mis oli üks menetlustoimingu raames nõutud dokumentidest.

39 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu poolt kohtuistungil esitatud suulistele küsimustele kuulati ära osaliselt kinniseks kuulutatud kohtuistungil 11. juulil 2014.

40 Kohtuistungil teatasid hagejad, et nad loobuvad oma väidetest, mis käsitlevad 2006. aasta suuniste tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtte rikkumist, haldusmenetluse ülemäärase pikkuse kergendava asjaoluna arvestamist, võrdse kohtlemise põhimõtte ja koostööteatise rikkumist seoses nende koostööga, võrreldes Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química'ga; samuti loobusid nad määruse nr 1/2003 artikli 23 rikkumist käsitleva väite raames repliigis esitatud argumentidest, mis käsitlesid suhet kokkuleppemenetluse alusel 10% suuruse vähendamise ja selle määruse artiklis 23 sätestatud 10% ülempiiri vahel; see loobumine kanti kohtuistungi protokolli.

41 Hagejad paluvad Üldkohtul:

— tühistada vaidlustatud otsus;

— teise võimalusena tühistada vaidlustatud otsuse artikkel 1 osas, milles komisjon kinnitas, et nad olid osalenud tegevuses, mis puudutas müügitingimusi ja kompensatsioonisüsteemi;

— samuti teise võimalusena ja igal juhul muuta vaidlustatud otsuse artiklit 2 ja oluliselt vähendada trahvi summat, mis määrati neile solidaarselt;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

42 Komisjon palub Üldkohtul:

— jätta hagi rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Õiguslik käsitlus

43 Oma hagi põhjenduseks esitavad hagejad rea väiteid, mille võib jagada kolme gruppi. Esimene väitegrupp käsitleb kokkuleppemenetlust ja eelkõige asjaolu, et hagejad loobusid sellest menetlusest; teine väitegrupp käsitleb kõnealust kartelli moodustavaid teatud tegevusi, eelkõige kompensatsioonimehhanismi ja müügitingimusi; ja lõpuks kolmas väitegrupp käsitleb trahvisumma arvutamise eri aspekte.

Vaidlustatud otsuse tühistamise nõuded

Kokkuleppemenetlus

44 Selle väitegrupi raames esitavad hagejad rea argumente, mille kohaselt on rikutud kaitseõigusi, kokkuleppemenetlust reguleerivaid norme, õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet ja hea halduse põhimõtet ning on kuritarvitatud võimu.

45 Hagejad heidavad komisjonile sisuliselt ette, et ta kohaldas ettevõtjale, kes kokkuleppemenetlusest loobus, suurema trahvi kui trahvivahemiku ülempiir, mis oli kavandatud kokkulepet puudutavate arutelude käigus.

46 Hagejad viitavad oma kaitseõiguste mitmele rikkumisele: esiteks, et komisjon on rikkunud õigusnormi ja fakte valesti hinnanud; teiseks on rikutud õigust mitte enese vastu süüdistusi esitada; kolmandaks on rikutud menetlusliku võrdsuse põhimõtet.

47 Esiteks on komisjon valesti tõlgendanud nende taotlust koostööteatise kohaldamiseks ning nende vastust teabenõuetele.

48 Nad vaidlevad vastu sellele, nagu nad oleksid radikaalselt muutnud strateegiat pärast trahvivahemikust teadasaamist. Nimelt väidavad nad, et taotlesid üksnes kokkuleppemenetluse teatise punktide 11 (nõustumine osaleda kokkuleppe sõlmimise arutelus) ja 16 (teha põhjendatud otsus, kas sõlmida kokkulepe või mitte) kohaldamist, kuna nad ei saanud tunnistada rikkumist sellises vormis, nagu komisjon seda oli hinnanud. Lisaks oli nende taotlus koostööteatise kohaldamiseks üksnes fakte kirjeldav, andmata mingit kvalifikatsiooni sellele, kas oli tegu ühe rikkumisega või mitte. Komisjoni viga faktide kvalifitseerimisel, mida ei saa mingil juhul hagejatele süüks arvata, tuleneb toimiku

ebapiisavast analüüsist, arvestades komisjoni kohustust hinnata hoolikalt ja erapooletult temale otsustamiseks esitatud juhtumit. Vähesed dokumendid, milles mainitakse Timabi nime, puudutavad enne 16. septembrit 1993 aset leidnud asjaolusid ja võimaldavad kõik järeldada, et Timab ei osalenud CEPA kohtumistel.

49 Teiseks, mis puudutab seda, et on rikutud õigust mitte enese vastu süüdistusi esitada, siis tuletavad hagejad meelde kokkuleppemenetluse teatise punktis 16 esitatud ettevõtjate „õigust" „teha põhjendatud otsus[…], kas sõlmida kokkuleppe või mitte". See ettevõtjatele antud valik tugineb hagejate sõnul kaitseõiguste ja õiguse mitte enese vastu süüdistusi esitada kasutamisele. Kokkuleppemenetlusest loobumise karistamine rikub seega õigust mitte enese vastu süüdistusi esitada, mis tuleneb kaitseõigustest.

50 Kolmandaks, mis puudutab menetlusliku võrdsuse põhimõtet, siis väidavad hagejad, et nad ei saanud ette näha, et komisjon kavatseb oluliselt vähendada rikkumise kestust ja samal ajal kehtestada neile märgatavalt suurendatud trahvi. Menetlust iseloomustanud teabe asümmeetria pani hagejad ebasoodsasse olukorda ning rikkus seega ilmselgelt menetlusliku võrdsuse põhimõtet ja nende kaitseõigusi.

51 Seejärel viitavad hagejad sellele, et on rikutud õiguspärase ootuse kaitse ja hea halduse põhimõtet ning kuritarvitatud võimu.

52 Mis puudutab õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet, siis leiavad hagejad, et komisjon ei saanud teha otsust, mis rikub nende ootusi, mis tuginesid komisjonilt saadud täpsetele kinnitustele vastuvõetava otsuse sisu kohta.

53 Hea halduse põhimõtte kohta märgivad hagejad, et nad ei saanud ette näha komisjoni arutluskäiku vaidlustatud otsuses, võttes eelkõige arvesse pärast vastuväiteteatist toimunud 24. veebruari 2010. aasta ärakuulamist ja 7. juuni 2010. aasta kohtumist. Viimati nimetatud kohtumise ajal viidati koostöö alusel trahvi vähendamise piiramisele, mitte aga kergendavate asjaolude eest toimuva vähendamise kaotamisele ega ammugi sellise kaotamise põhjustele.

54 Lõpuks on komisjon ka võimu kuritarvitanud, otsustades määrata raskendatud karistuse kokkuleppest keeldumise eest.

55 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.

56 Tuleb meelde tuletada, et käesoleva hagi raames leiavad hagejad, et neid „karistati" selle eest, et nad loobusid koostöömenetlusest, suurema trahviga võrreldes sellega, mida neil oli õigus oodata. Tavapärase haldusmenetluse käigus komisjoni esitatud vastuväidetele esitasid nad kaitseks argumendid, millega sooviti tunnistada eraldi rikkumiste olemasolu ja seega nende trahvisumma vähendamist. Lisaks leidsid hagejad, et trahvisumma ei saa mingil juhul olla suurem kui see, mis vastab kokkuleppe sõlmimise eesmärgil neile edastatud trahvivahemiku ülempiirile (mida on tõstetud 10% võrra).

57 Seega käsitlevad nende etteheited eelkõige seda, et neile määrati oluliselt suurem trahv, kui oli algul ette nähtud. Vaatamata siiski nende kriitilistele märkustele kokkuleppemenetluse kohta, puudutavad nende etteheited – mis hõlmavad kaitseõiguste rikkumist, menetlusliku võrdsuse, õiguspärase ootuse kaitse ja hea halduse põhimõtte rikkumist ning väidetavat võimu kuritarvitamist – peamiselt tavapärast haldusmenetlust, mille tagajärjel vaidlustatud otsus tehti.

– Sissejuhatavad märkused

58 Sissejuhatavalt leiab Üldkohus, et enne kui ta hindab esimese väidete grupi raames esitatud argumente, on vaja lühidalt meelde tuletada, milles seisneb kokkuleppemenetlus.

59 Kokkuleppemenetlus kehtestati komisjoni 30. juuni 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 622/2008, millega muudetakse määrust nr 773/2004, seoses kokkuleppemenetlusega kartellide puhul (ELT L 171, lk 3). Menetlust täpsustati kokkuleppemenetluse teatises.

60 Uue menetluse eesmärk on lihtsustada ja kiirendada haldusmenetlusi ning vähendada liidu kohtule esitatud hagisid, võimaldades komisjonil seega käsitleda rohkem juhtumeid samade vahenditega.

61 Sisuliselt näeb kokkuleppemenetlus ette, et ettevõtjad, kelle suhtes on süüstavaid tõendeid arvestades uurimine algatatud ja kes on otsustanud kokkuleppe sõlmida, kinnitavad rikkumises osalemist, loobuvad teatud tingimustel haldustoimikuga tutvumisest ja õigusest olla ära kuulatud ning nõustuvad saada vastuväited ja lõpliku otsuse kokkulepitud liidu ametlikus keeles (kokkuleppemenetluse teatise punkt 20). Kui vastuväiteteatistes arvestatakse poolte nõusolekut kokkuleppe sõlmimiseks, peavad need ettevõtjad määratud tähtaja jooksul vastuväiteteatistele ka vastama, kinnitades, et vastuväited vastavad kokkuleppe sõlmimiseks antud nõusoleku sisule ja nad jätkavad seega osalemist kokkuleppemenetluses (kokkuleppemenetluse teatise punkt 26).

62 Vastutasuks vähendab komisjon 10% võrra trahvi, mis neile oleks määratud tavapärase menetluse tagajärjel, kohaldades trahvide arvutamise suuniseid ning koostööteatist (kokkuleppemenetluse teatise punktid 30–33).

63 Ehkki „leebema kohtlemise" poliitika raames toimuv koostöö ja kokkuleppemenetluse raames toimuv koostöö võivad teineteist täiendada, kuulub otsus algatada koostöömenetlus siiski üksnes komisjonile, erinevalt esimest tüüpi koostööst, mille initsiatiiv tuleb ettevõtjalt.

64 Määruse nr 622/2008 põhjendusest 4 tuleneb, et komisjon peab arvesse võtma tõenäosust jõuda osalevate pooltega mõistliku aja jooksul ühisele seisukohale võimalike vastuväidete ulatuse küsimuses, pidades silmas selliseid tegureid nagu osalevate poolte arv, vastutusega seotud tõenäolised vastandlikud seisukohad ja faktide vaidlustamise ulatus. Sellest põhjendusest ilmneb samuti, et komisjon võib arvesse võtta ka muid kaalutlusi peale tõhususe võimaliku kasvu, näiteks pretsedendi loomise võimalust. Sellest tuleneb, et komisjonil on ulatuslik kaalutlusõigus otsustada, milliste juhtumite puhul võib kokkulepe olla asjakohane.

65 Kui leebuspoliitika ese on avastada kartelle ja lihtsustada komisjoni sellealast tööd, siis on kokkuleppepoliitika eesmärk pigem kartellide valdkonna menetluse tõhusus. Niisiis võib kokkuleppemenetlus võimaldada komisjonil käsitleda kartellijuhtumeid kiiremini ja tõhusamalt, järgides lihtsustatud menetlust.

66 Kokkuleppemenetlus toimub peamiselt järgmisel viisil. Komisjon algatab menetluse asjassepuutuvate ettevõtjate nõusolekul (kokkuleppemenetluse teatise punktid 5, 6 ja 11). Kirjalik teade, millega ettevõtja annab teada valmisolekust asuda arutellu kokkuleppe sõlmimiseks, ei tähenda, et ta tunnistaks, et ta osales rikkumises või on selle eest vastutav (kokkuleppemenetluse teatise punkt 11).

67 Kui menetlus on algatatud, teatab komisjon uurimise objektiks olevatele ja kokkuleppemenetluses osalevatele ettevõtjatele kahepoolsete arutelude käigus olulised tegurid, nagu „väidetavad faktid, nende õiguslik hinnang, väidetava kartelli tähtsus ja kestus, vastutuse jaotumine, tõenäolise trahvi hinnanguline tase ning võimalike vastuväidete koostamiseks kasutatud tõendid" (kokkuleppemenetluse teatise punkt 16). See võimaldab pooltel tõhusalt esitada oma seisukohad seoses võimalike vastuväidetega nende kohta ja teha põhjendatud otsuse, kas sõlmida kokkuleppe või mitte (kokkuleppemenetluse teatise punkt 16).

68 Selle teabe edastamise järel on asjaomastel ettevõtjatel võimalus valida kokkuleppemenetlus ja esitada taotlus kokkuleppe sõlmimiseks, milles nad sisuliselt kinnitavad otsesõnu oma vastutust rikkumise eest, nõustuvad trahvivahemikuga ja kinnitavad, et nad ei kavatse taotleda juurdepääsu toimikule ega võimalust esitada uuesti oma seisukohti, välja arvatud juhul, kui komisjon ei arvesta vastuväidetes ja otsuses nende nõusolekut kokkuleppe sõlmimiseks (kokkuleppemenetluse teatise punkt 20).

69 Pärast seda, kui asjaomased ettevõtjad on vastutust tunnistanud ja esitanud kinnitusi, edastab komisjon neile vastuväiteteatised ja võtab seejärel vastu lõpliku otsuse. See tugineb peamiselt asjaolule, et pooled on ühemõtteliselt tunnistanud oma vastutust, ei ole vastu vaielnud vastuväidetele ja järgivad jätkuvalt kokkulepemenetlust (kokkuleppemenetluse teatise punktid 23–28).

70 Kui asjaomane ettevõtja otsustab kokkulepet mitte sõlmida, siis lõpliku otsuse tegemist reguleerivad määruses nr 773/2004 ette nähtud üldised sätted, mitte aga kokkuleppemenetlust reguleerivad sätted. Sama kehtib ka siis, kui kokkuleppemenetlus lõpetatakse komisjoni algatusel (kokkuleppemenetluse teatise punktid 19, 27 ja 29).

71 Kui kokkulepe ei hõlma rikkumise kõiki osalisi, näiteks kui ettevõtja loobub kokkuleppemenetlusest (nagu siinses juhtumis), võtab komisjon esiteks lihtsustatud menetluses (kokkuleppemenetlus) vastu otsuse, mille adressaadid on rikkumises osalenud ettevõtjad, kes otsustasid kokkuleppe sõlmida, väljendades iga sellise osaleja kohta tema võetud kohustusi, ja teiseks tavapärases menetluses vastu otsuse, mille adressaadid on rikkumises osalenud ettevõtjad, kes ei sõlminud kokkulepet.

72 Siiski on ka sellises hübriidolukorras, kui on tehtud kaks otsust erinevatele adressaatidele pärast kahte erinevat menetlust, tegu ühe ja sama kartelli osalistega, nii et võrdsuse põhimõtet tuleb järgida. Selle kohta tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nõuab see põhimõte, et sarnaseid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui see on objektiivselt põhjendatud (vt kohtuotsus, 14.9.2010, Akzo Nobel Chemicals ja Akcros Chemicals *vs.* komisjon, C-550/07 P, EKL, EU:C:2010:512, punkt 55 ja seal viidatud kohtupraktika).

73 Nagu eelnevast tuleneb, on kokkuleppemenetlus tavapärasele haldusemenetlusele – mis on võistlev – alternatiivne haldusmenetlus, olles sellest erinev ja omades teatud eripärasid, näiteks ootuspärane vastuväiteteatis ja võimaliku trahvivahemiku teatamine.

74 Siiski jäävad selles kontekstis täielikult kohaldatavaks trahvide arvutamise suunised. See tähendab, et trahvisumma kindlaksmääramisel ei saa esineda diskrimineerimist poolte vahel, kes osalesid samas kartellis, seoses arvutamise elementide ja meetoditega, mida ei mõjuta kokkuleppemenetluse eripärad, näiteks kokkuleppe alusel 10-protsendilise vähendamise kohaldamine (vt selle kohta kohtuotsus, 19.7.2012, Alliance One International ja Standard Commercial Tobacco *vs.* komisjon, ning komisjon *vs.* Alliance One International jt, C-628/10 P ja C-14/11 P, EKL, EU:C:2012:479, punkt 58, ja seal viidatud kohtupraktika).

– Trahvisumma suurendamine võrreldes teatatud trahvivahemikuga

75 Käesolevas asjas otsustasid hagejad katkestada kokkuleppe arutelud.

76 Nagu hagejad õigustatult rõhutasid, oli neil täielik õigus seda teha. Sellega seoses tuleb märkida, et kokkuleppemenetlus on vabatahtlik menetlus (vt allpool punkt 120) ja lisaks erineb see ka tavapärasest menetlusest. Kokkuleppemenetluse teatise punktis 19 on sätestatud, et kui ettevõtja loobub kokkuleppemenetlusest, st kui ta ei esita nõusolekut kokkuleppe sõlmimiseks, kohaldatakse menetluses, mille käigus tehakse lõplik otsus, määruse nr 773/2003 üldsätteid ja eelkõige artikli 10 lõiget 2 (vastus vastuväitele), artikli 12 lõiget 1 (ärakuulamine) ja artikli 15 lõiget 1 (juurdepääs toimikule), mitte aga kokkuleppemenetlust reguleerivaid sätteid.

77 Käesolevas asjas saatis komisjon hagejatele tavapärase haldusmenetluse raames vastuväiteteatise, milles oli sarnaselt kokkuleppemenetluses esitatud varases avaldamises esitatule märgitud, et hagejad olid osalenud ühes ja jätkuvas rikkumises ajavahemikus 1978–2004.

78 Olles hinnanud hagejate argumente nende vastuses vastuväidetele ja olles kokku puutunud nende avalduste erineva tõlgendusega, märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 318, et ta ei saanud õiguslikult piisava kindlusega tõendada, et hagejad olid teadlikud ja olid osa võtnud üldisest kartellist, mida oli ellu viidud alates 1978. aastast. Ta täpsustas eelkõige, et ei saanud tugineda tõenditele, mille hagejad olid esitatud oma taotluses koostööteatise kohaldamiseks ja mis olid keskse tähtsusega, et järeldada nende osalemist kartellis enne 1993. aastat.

79 Kokkuleppemenetluse raames teavitas komisjon hagejaid, et neile määratakse solidaarselt trahv vahemikus 41–44 miljonit eurot osalemise eest ühes ja vältavas rikkumises, mis kestis 31. detsembrist 1978 kuni 10. veebruarini 2004, mis hõlmas lisaks kokkuleppemenetluse alusel 10-protsendilisele vähendamisele 35-protsendilist vähendamist kergendavate asjaolude alusel 2006. aasta suuniste kohaselt, mis olid määratud selle eest, et komisjonil lasti pikendada nende osalemist kartellis, ning 17-protsendilist vähendamist koostööteatise alusel.

80 Vaidlustatud otsuses, mis võeti vastu pärast tavapärast menetlust, jõudis komisjon 59 850 000 euro suuruse trahvisummani, olles trahvi algsummat 5% võrra koostööteatise alusel vähendanud.

81 Vastab tõele, et esmapilgul võib selline trahvisumma suurendamine näida paradoksaalne, kuna rikkumise kestust vähendati ligi 15 aasta võrra.

82 Siiski tuleb sellega seoses märkida, et komisjon üksnes kohaldas sama trahvide arvutamise meetodit, mis on ette nähtud 2006. aasta suunistes, et arvutada nii trahvide vahemik kokkuleppemenetluses kui ka trahvisumma, mis lõpuks määrati vaidlustatud otsuses ja eraldi otsuses. Kokkuleppemenetluse ajal teatati ja selgitati kõigile selle menetluse osalistele arvutamise üksikasjad vastavalt kokkuleppemenetlust reguleerivatele normidele. Eespool punktis 18 esitatud põhjustel kasutas komisjon trahvi põhisumma kindlaksmääramisel kõnealuse ettevõtja tegelikku müügiväärtust rikkumises osalemise aastate jooksul ja kehtestas müügiväärtuse osakaaluks 16% (vahemiku alumine piir) või 17% (vahemiku ülemine piir), mis võeti aluseks raskusastme alusel, lisades täiendava summa, mis arvutati rikkumise perioodil toimunud keskmise iga-aastase müügi põhjal, kohaldades summadele hoiatava mõjuna vastavalt kas 16% või 17% osakaalu vahemiku alumise ja ülemise piirina.

83 Kuigi hageja müügiväärtus oli kokkuleppemenetluses aluseks võetud perioodil (1978–2004) 529 miljonit eurot (ümardatult), mille põhjal saadi esialgne põhisumma 90 miljonit eurot, siis oli see müügiväärtus vaidlustatud otsuses aluseks võetud perioodil (1993–2004) 341 miljonit eurot (ümardatult), mille põhjal saadi esialgne põhisumma 58 miljonit eurot, kohaldades mõlemal juhul raskusastme alusel määra 17%.

84 Samuti, kui keskmine müük kokkuleppemenetluses alusel võetud rikkumise perioodil oli 21 miljonit eurot, mis andis täiendavaks summaks enam kui 3 miljonit eurot, siis oli see tavapärases menetluses aluseks võetud perioodil 32,8 miljonit eurot, mis andis täiendavaks summaks enam kui 5 miljonit eurot, kohaldades hoiatava mõju alusel määra 17%.

85 Seetõttu ulatus esialgne põhisumma, millele liideti täiendav summa, kokkuleppemenetluses lõpliku põhisummani 93 miljonit eurot ja tavapärases menetluses lõpliku põhisummani 63 miljonit eurot.

86 Seega asjaolu, et enam ei võetud arvesse ajavahemiku 1978–1993 („esimene periood”) käivet (enam kui 180 miljoni euro suurune käive), tähendas vahetult, et müügiväärtuse keskmine summa tõusis ja seega tõusis ka eespool punktis 84 viidatud täiendav summa. Nimelt kasvas vaidlustatud otsuses aluseks võetud perioodil (1993–2004) („teine periood”) käive oluliselt, ulatudes 341 miljoni euroni, võttes arvesse asjaolu, et hagejate tegevus sel perioodil edenes ja laienes geograafiliselt.

87 Olles lõpliku põhisumma kindlaks määranud, võib komisjon seda põhisummat suurendada või vähendada, arvestades raskendavaid või kergendavaid asjaolusid, mis iseloomustavad iga asjaomase ettevõtja osalemist. Olukorras, kus koostööteatis või kokkuleppemenetluse teatis on kohaldatav, võib seda summat veelgi vähendada. Ehkki siinses asjas oli kokkuleppemenetluses välja pakutud trahvi põhisumma kõrgem kui see, mis tavapärases menetluses määrati (vt eespool punkt 85), viisid kokkuleppemenetluses välja pakutud olulisemad vähendused väiksema trahvisummani. Niisiis tõid suurem täiendav summa, mis tulenes iga-aastase keskmise müügi tõusust, ja kergendavate asjaolude alusel 35% suuruse vähendamise kohaldamata jätmine, koostööteatise alusel toimunud trahvi vähendamine väiksemas määras (17% asemel vaid 5% võrra) ning kokkuleppemenetluse teatises sätestatud 10% suuruse vähendamise kohaldamata jätmine kaasa selle, et hagejatele määrati vaidlustatud otsuses suurem trahv kui see, mis oli välja pakutud kokkuleppemenetluse ajal.

88 Seega tuleb küsida kas – nagu väidavad hagejad – komisjon „karistas" hagejate loobumise eest kokkuleppemenetlusest ja kas komisjon oli seotud trahvide vahemikuga, mille ta oli avaldanud kokkuleppemenetluse ajal.

89 Nendele küsimustele tuleb vastata eitavalt.

90 Sellega seoses tuleb märkida, et lõplik otsus peab arvesse võtma kõiki otsuse tegemisel asjasse puutuvaid tegureid, sealhulgas kogu teavet ja argumente, mille ettevõtja on esitanud, kasutades oma õigust olla ära kuulatud. Vastupidi hagejate väidetele ja arvestades nende argumente, milles nad vaidlustavad oma osalemist vastuväites kirjeldatud rikkumises enne 1993. aastat, oli komisjon silmitsi uute asjaoludega: ta ei saanud enam tugineda hagejate avaldustele leebema kohtlemise taotluses, uus asjaolu oli kokkuleppemenetluses arvesse võetud esimesest perioodist (1978–1993) loobumine. Sellest tuleneb, et komisjonil oli kohustus toimik uuesti läbi vaadata, määratleda arvessevõetav kestus ja vajaduse korral kohandada trahvi arvutamise viisi.

91 Mis puudutab trahvi arvutamise viisi, siis ei ole vaidlust selles, et kokkuleppemenetluse ajal hinnatud trahvi vahemik puudutas mõlemat perioodi (vahemikus 1978–2004). Esimesest perioodist (1978–1993) loobumise tõttu vähendati rikkumise kestust ning hinnati uuesti koostööteatise ning 2006. aasta suuniste kohaldamist. Komisjon leidis, et enam ei olnud võimalik kompenseerida hagejate eneste suhtes süüdistuste esitamist ajavahemiku 1978–1993 kohta, kuna sellest perioodist oli nüüd loobutud.

92 Sellega seoses tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb, et trahvisumma vähendamine haldusmenetluse käigus toimunud koostöö alusel on põhjendatud üksnes siis, kui asjaomase ettevõtja tegevus võimaldas komisjonil rikkumise hõlpsamini tuvastada ning vajaduse korral tagada selle lõpetamine (vt selle kohta kohtuotsused, 16.11.2000, SCA Holding *vs.* komisjon, C-297/98 P, EKL, EU:C:200:633, punkt 36; 10.5.2007, SGL Carbon *vs.* komisjon, C-328/05 P, EKL, EU:C:2007:277, punkt 83, ja 14.5.1998, BPB de Eendracht *vs.* komisjon, T-311/94, EKL, EU:T:1998:93, punkt 325).

93 Samuti ilmneb kohtupraktikast, et kui koostööteatise kohaldamise taotlus käsitleb kartelli, mis erineb komisjoni käsitletavast ja lisaks osutub ka aegunuks, ei ole sellel mingit täiendavat väärtust ja komisjonil ei ole kohustust kompenseerida seda koostööd, kuna see ei aita uurimisele kaasa. See arutluskäik kohaldub samuti „leebusprogrammist välja jäävale" koostööle (vt selle kohta kohtuotsused, 12.12.2007, BASF ja UCB *vs.* komisjon, T-101/05 ja T-111/05, EKL, EU:T:2007:380, punkt 222, ja 28.4.2010, Oxley Threads *vs.* komisjon, T-448/05, EU:T:2010:166, punktid 129 ja 130).

94 Käesolevas asjas ilmneb kokkuleppemenetluse raames toimunud kolme kahepoolse kohtumise protokollidest, et hagejad väitsid teise kohtumise ajal, et neile tuleks koostööteatise punkti 23 alusel anda osaline kaitse trahvide eest ajavahemiku 1978–1992 kohta. Taotluse põhjenduseks viitasid nad sellele, et ilma nende ülestunnistusteta saab komisjon tugineda üksnes üksikutele teadetele 1983. aastal toimunud nelja kohtumise kohta ja Kemira ja Tessenderlo Chemie ebapiisavatele avaldustele. Sama kohtumise käigus tunnistas komisjon, et nende ülestunnistustel oli määrav ulatus tõendamaks nende

osalemist kartellis sellel perioodil. Kokkuleppemenetluse kolmanda kohtumise käigus märkis komisjon, et ta ei saa nõustuda hagejate taotletud osalise trahvist vabastamisega, kuna nende koostöö võimaldas üksnes tõendada nende endi osalemist, mitte aga laiendada kartelli kui sellise kestust ja kohaldamisala. Komisjon oli siiski valmis trahvi kergendavate asjaolude alusel vähendama, et kompenseerida nende koostööd väljaspool koostööteatist. Kuna aga hagejad olid loobunud esitamast nõusolekut kokkuleppe sõlmimiseks ja seejärel oma vastuses vastuväidetele ei nõustunud seisukohaga, et nad osalesid ühes rikkumises enne 1993. aastat, siis ei võtnud komisjon lõpuks eespool punktis 78 esitatud põhjustel rikkumise esimest perioodi arvesse kui perioodi, mille vältel nad rikkumises osalesid.

95 Seetõttu otsustas komisjon õigustatult jätta kohaldamata algul planeeritud trahvi vähendamise kergendavate asjaolude alusel, st 2006. aasta suuniste punkti 29 alusel tehtav ja „leebusprogrammist välja jääv" 35% suurune vähendamine. Samuti on esimesest perioodist loobumisel mõju ka koostööteatise alusel tehtavale 17% suurusele vähendamisele. Küsimust, kas komisjon on koostööteatise alusel tehtud hagejate koostöö lisaväärtust hinnates eksinud, käsitletakse punktis 170 ja järgmistes punktides. Seega tuleb tagasi lükata hagejate kinnitus, et komisjon karistas nende loobumist kokkuleppemenetlusest, ilma et see mõjutaks küsimust nende koostöö kompenseerimisest koostööteatise raames.

96 Lisaks tuleb meelde tuletada, et komisjon ei ole seotud kokkuleppemenetluse arutelude käigus edastatud trahvivahemikuga. Tegu on nimelt erineva menetlusega võrreldes sellega, mida lõpuks järgiti ja mis viis vaidlustatud otsuse tegemiseni. Mis puudutab tavapärast haldusmenetlust, mille raames vastutus tuleb alles kindlaks määrata, on komisjon üksnes seotud vastuväiteteatisega, mis ei kehtesta trahvivahemikku, ning ta peab arvesse võtma uusi asjaolusid, mis on talle selle menetluse käigus esitatud.

97 Kuna hagejad heidavad oma argumentides komisjonile ette, et viimane ei selgitanud erinevust algse trahvivahemiku ja vaidlustatud otsuses lõpuks määratud trahvisumma vahel, siis tuleb need argumendid tagasi lükata.

98 Nimelt tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab vastuväiteteatis sisaldama piisavalt selgelt, kas või kokkuvõtlikult sõnastatud ülevaadet vastuväidetest, et huvitatud isikud saaksid teada, millist tegevust komisjon neile ette heidab, ja tõhusalt esitada oma seisukoht, enne kui komisjon lõpliku otsuse vastu võtab (kohtuotsused, 31.3.1993, Ahlström Osakeyhtiö jt *vs.* komisjon, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 ja C-125/85, EKL, EU:C:1993:120, punkt 42; 19.3.2003, CMA CGM jt *vs.* komisjon, T-213/00, EKL, EU:T:2003:76, punkt 109; ja 14.4.2011, Visa Europe ja Visa International Service *vs.* komisjon, T-461/07, EKL, EU:T:2011:181, punkt 56). Mis puudutab trahvisummasid, siis piisab sellest, kui komisjon märgib vastuväiteteatises sõnaselgelt, et ta kavatseb uurida, kas asjassepuutuvatele ettevõtjatele tuleb trahv määrata, ning toob esile peamised faktilised ja õiguslikud asjaolud, mis võivad trahvi kaasa tuua, näiteks väidetava rikkumise raskusaste ja kestus ning see, kas rikkumine pandi toime tahtlikult või hooletusest (vt kohtuotsus, 17.5.2011, Arkema France *vs.* komisjon, T-343/08, EKL, EU:T:2011:218, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).

99 Lõpliku otsuse osas ilmneb samuti väljakujunenud kohtupraktikast, et komisjon peab seda põhjendama oma lõplike hinnangutega, mis põhinevad kogu tema uurimise tulemustel, milleni ta on jõudnud haldusmenetluse lõpetamise hetkeks, ning ta ei ole kohustatud selgitama võimalikke erinevusi oma lõplikus karistust määravas otsuses esitatud lõplike hinnangute ja vastuväiteteatises esitatud esialgsete hinnangute vahel (kohtuotsused, 17.11.1987, BAT ja Reynolds *vs.* komisjon, 142/84 ja 156/84, EKL, EU:C:1987:490, punkt 70, ja 10.7.2008, Bertelsmann ja Sony Corporation of America *vs.* Impala, C-413/06 P, EKL, EU:C:2008:392, punktid 64 ja 65). Ühtlasi on konkurentsieeskirjade rikkumise eest trahvisumma kindlaksmääramisel põhjendamiskohustus täidetud, kui komisjon esitab oma otsuses asjaolud, mis võimaldasid tal hinnata rikkumise raskusastet ja kestust (kohtuotsused, 16.11.2000, Cascades, C-279/98 P, EKL, EU:C:2000:626, punktid 39–47, ja Sarrió *vs.* komisjon, C-291/98 P, EKL, EU:C:2000:631, punktid 76–80).

100 Nagu ilmneb samuti kohtupraktikast, oleks vastuväiteteatises trahvivahemiku märkimine vastuolus selle dokumendi pelgalt ettevalmistava laadiga (vt selle kohta kohtuotsused, 15.6.2005, Tokai Carbon jt *vs.* komisjon, T-71/03, T-74/03, T-87/03 ja T-91/03, EU:T:2005:220, punkt 141, ja 14.12.2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich jt *vs.* komisjon, T-259/02–T-264/02 ja T-271/02, EKL, EU:T:2006:396, punkt 369).

101 Sellest vaatenurgast tuleb rõhutada, et trahvivahemik on vahend, mis on üksnes konkreetselt seotud kokkuleppemenetlusega. Määruse (EÜ) nr 773/2004 artikli 10a lõige 2 annab komisjoni talitustele võimaluse teavitada kokkuleppe sõlmimiseks peetavas arutelus osalevaid pooli neile määratavate võimalike trahvide hinnangulisest suurusest, lähtudes vajaduse korral trahvide määramise suunistest, kokkuleppemenetluse teatisest ja vajaduse korral koostööteatisest.

102 Nende sätete aluseks oleva loogika kohaselt tuleb – nagu ilmneb määruse nr 622/2008 põhjendusest 2 ja kokkuleppemenetluse teatise punktist 16 – trahvivahemik ning muud asjaolud kõnealustele ettevõtjatele teada anda, et need võiksid tõhusalt esitada oma seisukoha komisjoni poolt aluseks võetud asjaolude kohta ning seega kõiki asjaolusid teades otsustada, kas sõlmida kokkulepe või mitte.

103 Kui ettevõtja otsustab kokkuleppe sõlmida, esitab ta komisjoni määratud tähtaja jooksul kokkuleppe sõlmimise taotluse, milles ta tunnistab oma vastutust rikkumise eest ja mis kajastab selleks toimunud arutelude tulemusi, sealhulgas märget trahvi maksimumsumma kohta, mida ta eeldab, et komisjon talle määrab ja millega ta kokkuleppemenetluse raames nõustub. Kuna kirjaliku vastuväiteteatise edastamine on enne lõpliku otsuse tegemist kohustuslik, edastab komisjon seejärel vastuväiteteatise, mis kajastab taotlust kokkulepe sõlmida, ja asjaomane ettevõtja vastab sellele teatisele kinnitusega, et see vastab tema taotluse sisule (vt eespool punkt 69).

104 Kui ettevõtja ei esita taotlust kokkulepe sõlmida, reguleerivad lõpliku otsuse tegemise menetlust määruse nr 773/2004 üldsätted, mitte aga kokkuleppemenetlust käsitlevad sätted. Nagu juba eespool märgiti, on sellisel juhul tegu *tabula rasa* olukorraga, milles vastutus tuleb alles kindlaks määrata.

105 Sellest tuleneb samuti, et kokkuleppemenetluses edastatud trahvivahemik ei oma tähtsust, kuna see oli vaid nimetatud menetluses kasutatav vahend. Seega oleks ebaloogiline ja isegi sobimatu (vt eespool punkt 100), kui komisjon oleks kohustatud kohaldama või viitama trahvivahemikule, mis kuulub teise menetluse juurde, millest nüüdseks on loobutud.

106 Sama loogika alusel ei ole komisjonil sugugi suuremat tõendamiskohustust, kui ta kasutab kokkuleppemenetlust, millest hiljem on loobutud ja mis on mõeldud vaidluste lahendamise lihtsustamiseks, võrreldes kohustusega, mis tal on tavapärase menetluse raames otsust tehes.

107 Seega ei saa nõustuda hagejate argumendiga, et nende trahvisumma ei saa mingil juhul olla suurem sellest, mis vastab kokkuleppe sõlmimise eesmärgil neile edastatud trahvivahemiku ülempiirile, mida on 10% võrra suurendatud koostööteatise kohaldamata jätmise alusel. Lisaks võtaks sellise argumendiga nõustumine komisjonilt võimaluse määrata trahv, mis vastab otsuse tegemise hetkel esinevatele uutele asjaoludele, seda olukorras, kui ta peab arvestama uute argumentide või tõenditega, mis on talle esitatud tavapärase haldusmenetluse käigus ja mis võivad avaldada mõju kehtestatava trahvisumma kindlaksmääramisel.

– Analüüsi ebapiisavus

108 Kuna hagejad heidavad komisjonile ette ka seda, et ta viis läbi ebapiisava analüüsi, ning väidavad, et nad loobusid kokkuleppemenetlusest eesmärgiga paranda komisjoni teesi nende väidetava osalemise kohta ühes ja jätkuvas rikkumises alates 1978. aastast (vt eespool punkt 48), siis tuleb kontrollida, kas komisjon oli Timabi toimikut algul ebapiisavalt hinnanud seoses etteheidetud rikkumisega või kas ta tõlgendas valesti hagejate edastatud teavet.

109 Mis puudutab seda, kuidas tõlgendati hagejate taotlust koostööteatise kohaldamiseks ja nende vastuseid teabenõuetele, siis tuleb tõdeda, et nimetatud 14. oktoobri 2008. aasta taotluses märkisid hagejad, et Timab osales kohtumistel koos peamiste LKF tootjatega Euroopa Keemiatööstuse Nõukogu (CEFIC) raames ja väljaspool seda raamistikku; et kontaktid Timabi juhtivtöötajate ja ühe või enama konkureeriva ettevõtja vastutavate isikute vahel LKF tootmise ja müügi kohta algasid 1978. aastal; et kohtumised toimusid kaks kuni kolm korda aastas alates 1979. aastast; ja et 1983. aastal toimus neli kohtumist, mis puudutasid Timabi tootmisüksuse käivitamist Ühendkuningriigis. Lisaks toimusid muud kohtumised terve Põhja-Euroopa turu kohta, millele Timab ei olnud kutsutud ja millel ta ei osalenud.

110 Hagejad täiendasid 15. oktoobril 2008 oma taotlust koostööteatise kohaldamiseks ja kinnitasid, et Timab osales kohtumistel ja vahetas teavet LKF turuosa teiste ettevõtjatega alates 1978. aastast, ning seda, et ta oli lõpetanud sellise tegevuse 2004. aastal, kui tema suhtes algas uurimine. Hagejad märkisid samuti, et nad olid oma vastustes komisjoni esitatud küsimustele juba esitanud erinevaid asjaolusid, mis võivad omada lisaväärtust, paludes komisjonil ühtlasi hinnata nende asjaolude lisaväärtust nende esimese edastamise päeval 2007. aastal, arvestades tõenditega, mis komisjonil tollel kuupäeval toimikus olid.

111 Mis puudutab esimest teabenõuet perioodi 1989–2003 kohta ja teist teabenõuet perioodi 1969–2004 kohta, siis vastasid hagejad neile nõuetele 22. veebruaril 2007 ja 6. augustil 2007. Need vastused kinnitasid, et Timabil olid konkurentsivastased kontaktid LKF turu teiste osalejatega, teises vastuses näidati selliseid kontakte alates 1978. aastast Prantsusmaal tegutsevate ettevõtjatega.

112 Lisaks olid hagejad oma leebema kohtlemise taotluse raames esitatud 28. oktoobri 2008. aasta kirjale lisanud avalduse, mille autor oli M. C., kes oli Timac SA peadirektor ja asjaolude toimumise ajal Timabi (mis oli Timaci õigusjärglane) president. Avalduse kohaselt toimus esimene Euroopa tasandil kohtumine, kuhu Timab oli kutsutud, Madridis (Hispaania) 1980. aastate alguses ja sellel osalesid äriühingud Boliden, Windmill, Kemira, Ercros ja Tessenderlo Chemie. Sellest tuleneb, et need kohtumised toimusid üldiselt CEFIC kohtumiste rütmis, neid juhatas Tessenderlo Chemie, need toimusid vähemalt kolm korda aastas kogu turu ja geograafilise piirkonna kohta. Timab osales jätkuvalt (kaks kuni kolm korda aastas) kuni 2004. aastani kohtumistel, mis ühendasid teatava geograafilise piirkonna tootjaid. Lõpuks oli selle avalduse kohaselt Timab osalenud mitte üksnes Prantsuse turgu käsitlevatel kohtumistel, vaid ka neid turge käsitlevatel kohtumistel, kuhu ta eksportis. Neil kohtumistel esitati uuesti CEFIC-le avaldatud arvandmed, mis võimaldas seega arvutada turu suuruse ja kohandada erinevate ettevõtjate poolt turustamisele tulevaid koguseid. Arutleti ka hindade taseme üle.

113 Vaidlust ei ole selles, et vastuväiteteatisele esitatud vastuses (punktid 431–458) märkisid hagejad, et Timab ei olnud osalenud ühes ja jätkuvas rikkumises 1978. aastast kuni 1993. aastani, vaid kahes või kolmes erinevas tegevuses. Tegevus, mis eelnes Timabi liitumisele Super CEPA-ga 16. septembril 1993, erines sellest, mida rakendati CEPA raames, ning oli seega määruse nr 1/2003 artikli 25 kohaselt aegunud. Isegi kui komisjon leidis, et kõnealune tegevus oli tegelikult vaid üks rikkumine, oli see tegevus katkenud peaaegu kahe järjestikuse aasta vältel ja oli seetõttu 16. septembrile 1993 eelneva perioodi osas aegunud.

114 Tõlgendades hagejate taotlust koostööteatise kohaldamiseks ja vastuseid teabenõuetele, täpsemalt 6. augusti 2007. aasta vastust teisele teabenõudele, tuleb märkida, et komisjon võis õiguspäraselt järeldada, et hagejad olid seotud ühe ja jätkuva rikkumisega alates 1978. aastast.

115 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et liidu õiguses valitseb tõendite vaba hindamise põhimõte ning ainus asjakohane kriteerium esitatud tõendite hindamisel on nende usaldusväärsus. Mitte ükski liidu õiguse säte ega üldpõhimõte ei keela komisjonil ühe ettevõtja vastu tugineda teiste süüdistatavate ettevõtjate avaldustele. Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et leebema kohtlemise taotlusega seoses tehtud avaldused on olulise tõendusliku väärtusega (vt selle kohta kohtuotsus, 8.7.2004, JFE

Engineering jt *vs.* komisjon, T-67/00, T-68/00, T-71/00 ja T-78/00, EKL, EU:T:2004:221, punktid 207, 211 ja 212). Sellise arutluskäigu võib üle kanda avaldustele, mis on siduvad taotleja enda suhtes. Siiski kui ettevõtja, kes taotles koostööteatise kohaldamist, võtab oma avalduse tagasi või annab sellele hiljem erineva tõlgenduse, on komisjonil ja seejärel kohtul muude tõendite puudumisel raske seda avaldust arvesse võtta, kuna selle tõendusväärtus on vähenenud. Sellisel juhul ei eeldata komisjonilt, et ta tingimata loeb neid esimesi avaldusi ettevõtja suhtes siduvaks.

116 Lisaks toimusid pärast kokkuleppemenetluse avamist kolm kohtumist, millele viidati eespool punktis 94. Nendel kohtumistel toimunud arutelude käigus avaldas komisjon vastavalt määruse nr 773/2004 artikli 10 lõikele 2 ja kokkuleppemenetluse teatise punktile 16 väidetavad faktid, nende õigusliku hinnangu, väidetava kartelli raskusastme ja kestuse. Hagejad olid seega teadlikud, et komisjon kvalifitseeris rikkumise „üheks ja jätkuvaks rikkumiseks" ning et komisjon oletas, et nad osalesid selles 1978. aastast kuni 2004. aastani, ning neil oli seetõttu võimalus neid asjaolusid arutada.

117 Sarnaselt sellele, mida väitis komisjon, tuleb märkida, et hagejad ei olnud kokkulepet ettevalmistavate mõttevahetuste käigus kordagi väljendanud oma arvamust, et tegu oli vähemalt kahe erineva rikkumisega, millest üks oli aegunud. Vastab tõele, et kokkuleppemenetluse teatise punktis 2 märgitakse, et komisjon ei aruta liidu õigusnormide rikkumise ega selle eest määratava karistuse küsimust. Siiski ei peaks see teatis olema takistuseks aruteludele. Nimelt nõuab kokkuleppemenetlus juba oma laadilt seisukohtade vahetamist poolte vahel. Seetõttu on sellest menetlusest lahutamatu see, et nii ettevõtjad kui ka komisjon peavad jõudma olukorra ühise hinnanguni (vt selle kohta kokkuleppemenetluse teatise punkt 17). Kui kokkuleppemenetluse lihtsustatud laadi silmas pidades ei jõua kõnealune ettevõtja ja komisjon olukorra ühise hinnanguni, jääb üle vaid tavapärast menetlust kasutada.

118 Seega tuleb järeldada, et hagejate argument, et komisjon oli nende toimikut halvasti uurinud, tuleb tagasi lükata.

– Teised argumendid

119 Mis puudutab hagejate teisi argumente, mis on kokku võetud eespool punktides 49–54 ja mis puudutavad seda, et väidetavalt on rikutud nende õigust end mitte süüstada, et kahjustatud on menetlusliku võrdsuse põhimõtet, väidetavalt on rikutud õiguspärase ootuse kaitse ja hea halduse põhimõtet ning et kuritarvitatud on võimu, siis tuleb märkida, et need argumendid ei ole põhjendatud.

120 Esiteks, mis puudutab argumenti õiguse kohta end mitte süüstada, siis tuleb meelde tuletada, et ettevõtja koostöö koostööteatise tähenduses on asjaomase ettevõtja poolt laadilt täiesti vabatahtlik. Vastavalt 18. oktoobri 1989. aasta otsusele kohtuasjas Orkem *vs.* komisjon (374/87, EKL, EU:C:1989:387, punktid 34 ja 35) võib komisjon kohustada ettevõtjat esitama talle kogu vajaliku teabe, mida see ettevõtja võib omada, kuid ta ei või kohustada ettevõtjat andma vastuseid, mis tooks talle kaasa rikkumise olemasolu tunnistamise, kuna selle tõendamine on komisjoni kohustus. Euroopa Kohus on samuti leidnud, et kuigi komisjon ei saa ettevõtjat sundida rikkumises osalemist tunnistama, ei takista see tal siiski trahvisumma kindlaksmääramisel arvesse võtmast asjaolu, et see ettevõtja on teda vabatahtlikult abistanud rikkumise olemasolu tuvastamisel (vt kohtuotsus, 14.7.2005, Acerinox *vs.* komisjon, C-57/02 P, EKL, EU:C:2005:453, punkt 88 ja seal viidatud kohtupraktika). Ettevõtja poolt haldusmenetluse käigus koostöö tegemine ja selle koostöö ulatus on tema enda vaba valik. Nii koostööteatise kohaldamise taotlusele järgnev menetlus kui ka menetlus, mis järgneb taotlusele kokkulepe sõlmida, on koostöö vormid. Seetõttu kohaldub sama loogika kokkuleppemenetlusele. Asjaomase ettevõtja taotlus kokkulepe sõlmida, milles tunnistatakse oma vastutust rikkumises pärast ettevalmistavaid arutelusid, mis koostöömenetluse raames toimusid, tugineb selle ettevõtja vabale tahtele. Lisaks ei ilmne toimikust sugugi, et komisjon oli üritanud mõjutada hagejate valikut.

121 Teiseks, mis puudutab menetlusliku võrdsuse põhimõtet, siis väidavad hagejad, et polnud mingit alust näha ette niivõrd paradoksaalset otsust, mis rikkus nende kaitset (mille eesmärk oli panna tunnistama erinevate rikkumiste olemasolu ja saada selle tagajärjel vähendatud trahvi).

122 Sellega seoses tuleb märkida, et komisjon kohaldas vaid 2006. aasta suuniseid ja koostööteatist. Nagu eespool juba märgiti, ei olnud komisjonil kohustust kompenseerida end süüstavaid avaldusi, mis käsitlesid 15-aastast perioodi, mida arvesse ei võetud. Eespool punktis 93 viidatud kohtupraktikast ilmneb, et kui koostööteatise kohaldamise taotlus puudutab muud kartelli kui see, mida komisjon käsitleb, ei looda mingit lisaväärtust ja komisjonil ei ole kohustust kompenseerida seda koostööd, kuna see ei aita uurimisele kaasa. Seega tuleb järeldada, et on ootuspärane, et leebema kohtlemise alusel antav kompensatsioon vaadatakse üle, kui leebema kohtlemise taotluse raames tehtud avaldus puudutab osaliselt perioodi, mida arvesse ei võetud. Kuna hagejate avaldus kujutas endast asjaolu, mis võimaldas laiendada nende enda osalemise kestust, siis algul ette nähtud „leebusprogrammist välja jääv" vähendamine kaotab samuti oma asjassepuutuvuse.

123 Kolmandaks, mis puudutab õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet, siis tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt laieneb õigus tugineda õiguspärase ootuse kaitse põhimõttele igale isikule, kes on olukorras, kus ilmneb, et liidu asutus on tekitanud tal põhjendatud lootusi, kusjuures selle põhimõtte rikkumisele ei saa viidata, kui puuduvad volitatud ja usaldusväärsetest allikatest pärit täpsed, tingimusteta ja ühtelangevad tagatised, mille haldusasutus on talle andnud (vt kohtuotsus, 8.9.2010, Deltafina *vs.* komisjon, T-29/05, EKL, EU:T:2010:355, punkt 427 ja seal viidatud kohtupraktika).

124 Käesolevas asjas avaldati hagejatele trahvivahemik kokkuleppemenetluse käigus toimunud arutelude käigus. Lisaks puudutas see vahemik perioodi 31. detsember 1978 – 10. veebruar 2004. Vastab küll tõele, et kokkuleppemenetluse tõhusus ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõte tähendavad seda, et komisjon on selle menetluse käigus seotud oma hinnanguga trahvi summa kohta. Sellega seoses tuleb märkida, et nimelt selle hinnangu põhjal võib pool otsustada esitada taotlus kokkulepe sõlmida määruse nr 773/2004 artikli 10a lõike 2 tähenduses. Sellist olukorda käesolevas asjas siiski ei esine. Hagejad loobusid kokkuleppemenetlusest. Seetõttu ei saa nad tugineda õiguspärasele ootusele, et arvatava trahvi vahemikku kohaldatakse. Tavapärase menetluse käigus vastuväiteteatisele antud vastuse järel vähendas komisjon nende rikkumises osalemise perioodi. Nagu juba märgiti (vt eespool punkt 91), mõjutas rikkumise kestuse piiramine mitte üksnes müügiväärtuse arvutamist, vaid ka hagejate täienduste lisaväärtuse hindamist.

125 Neljandaks, mis puudutab hagejate argumenti, et komisjon rikkus hea halduse põhimõtet, siis tuleb märkida, et ka sellega ei saa nõustuda. Sellega seoses tuleb märkida, et komisjon saatis vastuväiteteatise, milles kirjeldati üksnes neid faktilisi asjaolusid, mis võivad mõjutada trahvide arvutamist (raskusaste ja kestus), mis on tavaline tegevusviis tavapärase menetluse raames (vt eespool punktis 98 viidatud kohtupraktika). Komisjonil ei olnud kohustust käsitleda vastuväiteteatises leebema kohtlemise raames vähendamise või kergendavate asjaolude raames vähendamise kaotamise küsimusi, eriti kuna menetluse selles faasis ei olnud hagejatele veel antud võimalust esitada oma märkusi selle teatise kohta. Lisaks ilmneb toimikust, et kui komisjon oli tutvunud argumentidega, mille hagejad olid esitanud vastuses vastuväiteteatisele ja 24. veebruaril 2010 toimunud ärakuulamise ajal, siis ta palus hagejatel selgitada, milline seos on nende leebema kohtlemise taotluse ja 1993. aastale eelnevate asjaolude vahel, ning märkis, et rikkumise uus õiguslik hinnang võib mõjutada trahvide arvutamist ja eelkõige Timabi koostöö lisaväärtust.

126 Viiendaks, mis puudutab väidetavat võimu kuritarvitamist, kuna komisjon kasutas oma pädevust, selleks et karistada hagejaid kokkuleppemenetlusest loobumise eest, siis piisab, kui meenutada, et 2006. aasta suuniseid ja koostööteatist kohaldati vaidlustatud otsuses samal viisil kui kokkuleppemenetluses trahvivahemiku arvutamisel, kusjuures erinevused on peale trahvi põhisumma

arvutamise vaid kokkuleppemenetluse teatises ette nähtud 10% suuruse vähendamise kohaldamata jätmises, leebema kohtlemise taotluse hindamise aluseks olevates asjaoludes ja kergendava asjaolu kohaldamiseks vajalike tingimuste täitmata jätmises.

127 Eelnevast tuleneb, et kuna nõustuda ei saa ühegi argumendiga, mis käsitlevad kaitseõiguste rikkumist, kokkuleppemenetlust reguleerivate õigusnormide rikkumist, õiguspärase ootuse kaitse ja hea halduse põhimõtete rikkumist ning võimu kuritarvitamist, siis tuleb esimene väitegrupp tagasi lükata.

Asjaomane tegevus

128 Selle väite raames heidavad hagejad komisjonile ette, et ta arvas kogu väidetava tegevuse süüks kõigile ettevõtjatele, eristamata rikkumise erinevaid perioode ja erinevaid tegevusi. Nii toimides oli komisjon võtnud hagejatelt õiguse esitada tõhusalt oma märkusi nende põhjendamata etteheidete kohta, mis puudutasid osalemist teatud sellises tegevuses, nimelt kompensatsioonimehhanismis ja müügitingimuste kooskõlastatud kehtestamises. Komisjon oli rikkunud ka tõendamisstandardit ja põhjendamiskohustust.

129 Mis puudutab täpsemalt kompensatsioonimehhanismi, siis väidavad hagejad, et vastupidi vastuväiteteatisele, mis välistas Timabi tervikuna selles mehhanismis osalemisest, märgiti vaidlustatud otsuses, et Timab osales nimetatud mehhanismis, taotledes talle määratud koguste läbivaatamist. Lisaks on vaidlustatud otsuses kasutatud kompensatsioonimehhanismi määratlust (koguste täitmata jätmise eest karistamine), mis ei ole sama, mis esitati vastuväiteteatises (*a priori* eesmärkide seadmine).

130 Mis puudutab müügitingimusi, siis ei ole vaidlustatud otsuses ja vastuväiteteatises kasutatud sama määratlust, samuti ei vasta vastuväiteteatises aluseks võetud tegevused vaidlustatud otsuses tuvastatud rikkumise perioodile.

131 Komisjon nõuab selle väite tagasilükkamist.

132 Mis puudutab põhjendamiskohustuse rikkumist, siis tuleb meelde tuletada, et põhjendamiskohustus on vorminõue, mida tuleb eristada põhjenduste põhjendatusest, mis puudutab vaidlusaluse akti sisulist õiguspärasust. EÜ artikliga 296 nõutav põhjendus peab vastama asjaomase akti olemusele ning sellest peab selgelt ja üheselt selguma akti vastu võtnud institutsiooni arutluskäik, mis võimaldab huvitatud isikutel võetud meetme põhjusi mõista ja pädeval kohtul kontrolli teostada (kohtuotsus, 2.4.1998, komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France, C-367/95 P, EKL, EU:C:1998:154, punktid 63 ja 67).

133 Lisaks tuleb selle nõude hindamisel arvestada antud juhtumi asjaolusid, eelkõige akti sisu, kasutatud põhjenduste laadi ning akti adressaatide ja teiste isikute, keda akt otsuselt ja individuaalselt puudutab, huvi saada selgitusi. Ei ole nõutud, et põhjenduses oleksid toodud kõik asjassepuutuvad faktilised ja õiguslikud asjaolud, kuna kontrollides akti põhjenduse vastavust ELTL artikli 296 nõuetele tuleb lisaks akti sõnastusele arvestada akti konteksti ja kõiki asjassepuutuvaid õigusnorme (kohtuotsus komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France, viidatud eespool punktis 132, EU:C:1998:154, punkt 63).

134 Käesolevas asjas ilmneb vaidlustatud otsusest, et kompensatsioonimehhanismi puudutav tegevus ja müügitingimusi puudutav tegevus on algusest peale osa ühest ja jätkuvast rikkumisest, olles kartelli enda eesmärgi saavutamise vahendid (vt vaidlustatud otsuse jaotis 4 ja põhjendused 239 ja 248). Lisaks ilmneb ka vaidlustatud otsuse põhjendustest 219–221, et hagejad osalesid selles rikkumises alates 16. septembrist 1993, olles täiesti teadlikud nendest tegevustest. Lõpuks on vaidlustatud otsuse põhjendustes 127, 132–135, 156, 159, 227 ja 246 esile toodud need tegevused seoses hagejatega. Seetõttu on vaidlustatud otsus selles küsimuses piisavalt põhjendatud, mistõttu see argument tuleb tagasi lükata.

135 Mis puudutab kaitseõigusi käsitlevat argumenti, siis see tuleb tagasi lükata. Esiteks mainitakse vastuväiteteatises kompensatsioonimehhanismi ja müügitingimuste kooskõlastamist, mis olid kartelli osad, ehkki neid mainitakse küll teisejärguliselt, ja mainitakse, et Timab oli üks osalistest, v.a kompensatsioonimehhanismi osas aastatel 1994–1996. Punktid 459–480 hagejate vastuses vastuväiteteatisele on pühendatud neile asjaoludele. Seega oli hagejatel võimalus end väljendada nende asjaolude kohta, mida neile süüks arvati.

136 Teiseks tuleb märkida, et vastupidi hagejate väidetele ei ole erinevusi vastuväiteteatises ning vaidlustatud otsuses esitatud kompensatsioonimehhanismi ja müügitingimuste kooskõlastamise määratluste vahel. Kompensatsioonimehhanismi aluspõhimõtteid on kirjeldatud identselt vastuväiteteatise punktis 127 ja vaidlustatud otsuse põhjenduses 132. Sama kehtib ka müügitingimuste kirjelduse kohta, nagu ilmneb näiteks vastuväiteteatise punktidest 83, 100 ja 106 ning vaidlustatud otsuse põhjendustest 86, 107 ja 113. Seda järeldust ei muuda asjaolu, et kompensatsioonimeetmed ja müügitingimuste kooskõlastamine võivad esineda erinevates vormides, näiteks kattehindade praktika, mille eesmärk oli tagada kliendi määramine (kompensatsioonimeede), makseperioodide kokkuleppe klientide gruppide kaupa, lepingutingimuste kooskõlastamine või turustuskanalite määramine või lepingute kestus (müügitingimused).

137 Mis puudutab tõendeid, siis ei ole vaidlust selles, et kompensatsioonimehhanismi ja müügitingimuste kooskõlastamist käsitlevad tõendid puudutavad peamiselt kartelli esimest perioodi (1978–1993), mida lõpuks hagejate suhtes arvesse ei võetud. Siiski ei tähenda see järeldus, et tõendeid ei olnud ja/või et hagejaid ei saaks pidada vastutavaks rikkumise eest.

138 Nii ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendustest 134 ja 246, et Timab rääkis läbi koguste suurendamise, kui oli vaja tõsta pakkumise mahtu, eelkõige 1996. aastal, ja et ta sai nõusoleku müüa taotletud täiendav kogus Prantsusmaalt Belgiasse, Saksamaale, Austriasse, Šveitsi ja Madalmaadesse tingimusel, et see suurendamine on progressiivne, jaotudes nelja aasta peale (1997. aastast kuni 2000. aastani).

139 Lisaks ei ole vaidlust selles, et Timab osales kartellis, mis puudutas mahtude ja koguste kooskõlastamist, hinnastrateegiaid ja -tingimusi, ja et Super CEPA kokkulepetega liitudes oli ta teadlik või vähemalt pidi olema teadlik Super CEPA raames toimuvast kooskõlastamisest, mis hõlmas ka müügitingimusi, ehkki seda küll vaid vajaduse korral. Nagu ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 173, siis kartelli koosolekutel nendel aastatel, mille osas Timabi osalemist ei vaidlustatud, arutati teiste müügitingimuste üle, näiteks kliendi kohta tarnitud kogused.

140 Lisaks tuleb märkida, et neid asjaolusid ei võeta arvesse kartelli raskusastme hindamisel. Nimelt ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 328, et komisjon võttis rikkumise raskusastme hindamisel arvesse üksnes selle rikkumise selliseid tegureid, mis olid kõigile osalejatele ühised, nimelt turu jagamine ja hindade kooskõlastamine.

141 Eeltoodust tuleneb, et see väide tuleb tagasi lükata.

Trahvisumma

142 Kolmanda väitegrupi raames kinnitavad hagejad, et komisjon rikkus teatud hulka üldpõhimõtteid, näiteks võrdse kohtlemise põhimõte, karistuste individuaalsuse põhimõte ja proportsionaalsuse põhimõte, ning kritiseerivad trahvisumma erinevaid aspekte ja/või sellele summale kohaldatud eeskirju, viidates määruse nr 1/2003 artikli 23 rikkumisele, süüks arvatud tegevuse raskusastme hindamisel tehtud ilmsele veale, kergendavate asjaolude hindamisel tehtud ilmsele veale, leebusprogrammi alusel trahvi vähendamise ebaproportsionaalsusele ja maksevõime hindamisel tehtud ilmsele veale.

– Määruse nr 1/2003 artikli 23 rikkumine

143 Selles väites märgivad hagejad, et määruse nr 1/2003 artiklit 23 ja karistuste proportsionaalsuse ja individuaalsuse põhimõtet on rikutud, kuna trahvid määrati sõltuvalt koostööastmest, mitte aga rikkumise raskusastme ja kestuse põhjal, nagu määruse artiklis 23 on sätestatud.

144 Komisjon vaidleb hagejate argumentidele vastu.

145 Esiteks tuleb märkida, et vastupidi sellele, mida hagejad väidavad, võttis komisjon arvesse kõnealuse rikkumise raskusastet ja kestust. Raskusastet täpsustatakse müügiväärtuse protsentide kindlaksmääramisel, mida kasutatakse algse põhisumma kindlaksmääramisel ja hoiatava mõju tagamiseks määratud täiendava summa kindlaksmääramisel, ning kestust väljendab vajaduse korral kas aastate arvule vastav kordaja või rikkumises osalemise vältel tegelikult toimunud müügi väärtus. Seda järeldust ei sea kahtluse alla asjaolu, et rikkumise teatud osalistele määrati vähendamine koostöö ja kokkuleppe alusel.

146 Teiseks tuleb järeldada, et hagejad esitasid oma kirjalikes märkustes kaks tabelit. Näib, et neid tabeleid tuleb lugeda karistuste individuaalsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete väidetava rikkumise valguses. Mis puudutab hagejate poolt hagiavalduses esitatud tabelit, milles võrreldakse vaidlustatud otsuses määratud trahve 2006. aasta suuniste põhjal nende trahvidega, mida oleks võinud määrata 1998. aasta suuniste alusel (st hagejate sõnul nende suhtes kaks korda väiksemat trahvi), siis tuleb märkida, et see võrdlus ei oma tähtsust, kuna võrdluse aluseks on üksnes 2006. aasta suunised.

147 Selle kohta, et repliigis esitatud tabel näitab trahvi protsenti iga asjaomase ettevõtja kumuleeritud müügist, mis hagejate sõnul näitab lahknevusi, tuleb märkida, et selline võrdlus ei puutu asjasse. Nimelt on ekslik arvata, et müügi kogumahu ja trahvisumma vaheline seos peab olema konstantne kõigi ettevõtjate vahel, kes osalesid ühes ja samas rikkumises, kuna trahvi lõppsumma väljendab igale ettevõtjale omaseid asjaolusid, näiteks trahvi suurendamist raskendavate asjaolude alusel ja trahvi vähendamist kergendavate asjaolude alusel või selleks, et mitte ületada 10% käibe ülempiiri, või leebusprogrammi alusel tehtud vähendamist. Asjaolu, et määruse nr 1/2030 artikli 23 lõikes 2 ette nähtud 10% ülempiiri kohaldamise tõttu ei kajastu teatavad tegurid – nagu rikkumise raskusaste ja kestus – tegelikult rikkumises osalenule määratud trahvisummas erinevalt teistest osalejatest, kelle trahvi ülempiiri selle ülempiiri alusel ei vähendatud, on lihtsalt selle ülempiiri lõppsummale kohaldamise tagajärg (kohtuotsus, 28.6.2005, Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P ja C-213/02 P, EKL, EU:C:2005:408, punkt 279).

148 Seetõttu ei saa nõustuda väitega, mis käsitles määruse nr 1/2003 artikli 23 rikkumist ning karistuste individuaalsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist.

– Raskusaste

149 Selle väite raames leiavad hagejad, et komisjon ei võtnud rikkumise raskusastme hindamisel arvesse teatud selles osas olulisi asjaolusid, näiteks sarnaste toodete poolt tingitud konkurentsist tulenev surve hindadele, rikkumise konkreetne mõju ja asjaolu, et 2000. aastatel esines eelkõige just Timabi tegevuse tõttu CEPA osaliste vahel tõeline konkurents. Selle asjaolu tõttu ei saanud komisjon – võtmata arvesse ettevõtjaid, nendest igaühe tegevuse kestust ja intensiivsust – määrata sama müügiväärtuse protsenti, ilma et ta ei oleks rikkunud karistuste individuaalsuse põhimõtet. Lisaks viitavad hagejad võrdse kohtlemise ja karistuse proportsionaalsuse põhimõtte rikkumisele seoses 17% koefitsiendi kohaldamisega. Nende sõnul peaks see olema madalam teise ettevõtjate suhtes kohaldatust, kuna hagejad ei osalenud kompensatsioonimehhanismides ja müügitingimustes. Samal põhjusel tuleks täiendava summa protsenti vähendada.

150 Komisjon vaidleb vastu nende argumentide põhjendatusele.

151 Mis puudutab esiteks trahvisumma arvutamisele kohaldatavaid eeskirju, siis tuleb märkida, et 2006. aasta suuniste punktides 9–11 esitatud meetodit arvestades määrab komisjon esmalt kindlaks trahvi põhisumma iga ettevõtja või ettevõtjate ühenduse kohta. Seejärel võib ta seda põhisummat suurendada või vähendada, arvestades kergendavaid või raskendavaid asjaolusid, mis iseloomustavad iga asjaomase ettevõtja osalemist.

152 Täpsemalt, trahvide kindlaksmääramise meetodi esimese etapi osas näevad 2006. aasta suuniste punktid 21–23 ette, et „rikkumise raskuse" koefitsient määratakse tasemele, mis jääb vahemikku 0–30%, võttes arvesse teatavat hulka tegureid, nagu rikkumise laad, kõikide asjassepuutuvate ettevõtjate turuosa kokku, rikkumise geograafiline ulatus ja asjaolu, kas rikkumine ka toime pandi, kusjuures hindade määramise, turu jagamise ja tootmise piiramise kokkulepped on juba oma olemuselt kõige tõsisemad konkurentsipiirangud. 2006. aasta suuniste punktis 25 on täpsustatud, et komisjon lisab hoiatamise eesmärgil eespool viidatud tegureid arvestades põhisummale summa, mis võimaldab arvutada lisasumma, mis moodustab 15–25% müügiväärtusest.

153 Punktist 152 ilmneb, et 2006. aasta suunised ei omista rikkumise raskusastme ja seega trahvi kindlaksmääramisel otsustavat tähtsust kartelli mõju olemasolule või puudumisele.

154 Seda lähenemist kinnitab väljakujunenud kohtupraktika, mille kohaselt konkurentsivastase tegevuse mõju ei ole sobiva trahvisumma hindamisel iseenesest määrav kriteerium (kohtuotsused, 2.10.2003, Thyssen Stahl *vs.* komisjon, C-194/99 P, EKL, EU:C:2003:527, punkt 118, ja 3.9.2009, Prym ja Prym Consumer *vs.* komisjon, C-534/07 P, EKL, EU:C:2009:505, punkt 96).

155 Lisaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et turgude jagamine ja horisontaalsed hinnakartellid on alati kuulunud konkurentsiõiguse kõige raskemate rikkumiste hulka ning neid kartelle võib iseenesest juba liigitada väga raskeks (vt kohtuotsused, 27.7.2005, Brasserie nationale *vs.* komisjon, T-49/02–T-51/02, EKL, EU:T:2005:298, punktid 173 ja 174 ja seal viidatud kohtupraktika; 5.4.2006, Degussa *vs.* komisjon, T-279/02, EKL, EU:T:2006:103, punkt 252 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 13.7.2011, Polimeri Europa *vs.* komisjon, T-59/07, EKL, EU:T:2011:361, punkt 225).

156 Neid asjaolusid arvestades tuleb hagejate argumendid, mis puudutavad kartellikokkuleppe mõju puudumist kõnealustele turgudele, tagasi lükata.

157 Teiseks, mis puudutab iga puudutatud ettevõtja müügiväärtuse osakaalu, mida komisjon vaidlustatud otsuses arvesse võttis, siis tuleb märkida, et „rikkumise raskuse" koefitsienti ja „täiendava summa" koefitsienti käsitletakse vastavalt vaidlustatud otsuse põhjendustes 323–326 ja põhjendustes 332–333.

158 Sellest tuleneb, et 17% koefitsiendi kindlaksmääramisel tugines komisjon seoses „rikkumise raskuse" koefitsiendiga kahele kriteeriumile, st rikkumise laad ja kartelli geograafiline ulatus. Sama kehtib ka „täiendava koefitsiendi" kohta.

159 Komisjon võttis arvesse tervikkartelli peamist eesmärki, mis oli jagada omavahel suur osa Euroopa LKF turust ja kooskõlastada hinnad, ning juhtis tähelepanu, et selline kooskõlastamine on juba oma laadilt ELTL artikli 101 ja EMP kokkuleppe artikli 53 väga raske rikkumine. Lisaks hõlmas rikkumine suuremat osa Euroopa Liidu liikmesriikide ja EMP lepingu osalisriikide territooriumist.

160 Mis puudutab argumente selle kohta, et komisjon on rikkunud võrdse kohtlemise, proportsionaalsuse ja karistuste individuaalsuse põhimõtteid, kuna ta ei võtnud arvesse müügiväärtuse protsenti, mis oleks madalam teiste osaliste puhul arvesse võetust, põhjusel et Timab ei olnud osalenud kompensatsioonimehhanismis ja müügitingimuste kooskõlastamises, siis tuleb märkida, et nende argumentidega ei saa nõustuda.

161 Sellega seoses tuleb esmalt märkida, et proportsionaalsuse põhimõte nõuab, et institutsioonide aktid ei ulatuks kaugemale sellest, mis on kohane ja vajalik taotletava eesmärgi saavutamiseks (kohtuotsused, 13.11.1990, Fedesa jt, C-331/88, EKL, EU:C:1990:391, punkt 13; 5.5.1998, Ühendkuningriik *vs.* komisjon, C-180/96, EKL, EU:C:1998:192, punkt 96, ja 12.9.2007, Prym ja Prym Consumer *vs.* komisjon, T-30/05, EU:T:2007:267, punkt 223). Trahvide arvutamise kontekstis tuleb rikkumiste raskusaste kindlaks määrata mitme asjaolu alusel ning mitte ühelegi asjaolule ei tohi omistada tähtsust, mis oleks teiste hindamiselementidega võrreldes ebaproportsionaalne. Proportsionaalsuse põhimõttest tuleneb selles kontekstis, et komisjon peab määrama trahvi proportsionaalselt asjaolude alusel, mida ta võttis rikkumise raskusastme hindamiseks arvesse, ning et komisjon peab neid asjaolusid seejuures seostatult ning objektiivselt põhjendades hindama (kohtuotsused, 27.9.2006, Jungbunzlauer *vs.* komisjon, T-43/02, EKL, EU:T:2006:270, punktid 226–228, ja 28.4.2010, Amann & Söhne ja Cousin Filterie *vs.* komisjon, T-446/05, EKL, EU:T:2010:165, punkt 171).

162 Käesolevas asjas osalesid hagejad ühes ja jätkuvas rikkumises 1993. aastast kuni 2004. aastani, see rikkumine seisnes nii turu jagamise elluviimises kui ka hindade kooskõlastamises. Seetõttu võis komisjon võrdse kohtlemise ja proportsionaalsuse põhimõtet rikkumata kehtestada identse müügiväärtuse protsendi, olenemata ettevõtjatest, nendest igaühe tegevuse kestusest ja intensiivsusest.

163 Lisaks ei saa hagejad tõhusalt viidata kohtuasjale, kus tehti 19. mai 2010. aasta kohtuotsus IMI jt *vs.* komisjon (T-18/05, EKL, EU:T:2010:202), või sellele, mis puudutas komisjoni 1. oktoobri 2008. aasta otsust [EÜ] artikli 81 ja EMP lepingu artikli 53 kohase menetluse kohta (juhtum COMP/C-39181 – küünlavahad). Sellega seoses ilmneb vaidlustatud otsusest, et kompensatsioonimehhanismid või müügitingimuste kooskõlastamine ei olnud kartelli eraldi osa, vaid rikkumise täiendavad tegevused („vajaduse korral”). Neid tegevusi ei võetud arvesse kohaldatud protsendi arvutamiseks, nii et mingit eristamist ei saa läbi viia hagejate ja kartelli teiste osaliste vahel, isegi kui oleks tõendatud, et Timab ei osalenud kõnealuse kooskõlastamise ühes või teises osas. Vaidlustatud otsusest ilmneb, et raskusastme hindamise tegurid on kõnealuse rikkumise kõigi osaliste puhul ühised, st peamiselt turu jagamine ja hindade kooskõlastamine, ja et seetõttu on selles kartellis osalenud kõigi ettevõtjate puhul raskusastme protsent sama.

164 Seetõttu ei saa komisjonile ette heita võrdse kohtlemise põhimõtte, proportsionaalsuse põhimõtte või karistuste individuaalsuse põhimõtte mingit rikkumist.

– Kergendavad asjaolud

165 See väide on esitatud kahes osas, millega hagejad vaidlustavad selle, et komisjon keeldus neile kohaldamast kergendavaid asjaolusid. Nad heidavad komisjonile sellega seoses ette karistuste individuaalsuse põhimõtte rikkumist ning ilmset hindamisviga.

166 Esiteks olid hagejad enda sõnul majanduslikult sõltuvad äriühingust Tessenderlo Chemie, kuna viimane kontrollis toorainega varustamist tootmisahelas eelneval turul ja tal olid vahendid välistada Timab turult. Kuna komisjon seda sõltuvussuhet arvesse ei võtnud, siis on vaidlustatud otsuses tehtud ilmne hindamisviga ja rikutud karistuste individuaalsuse põhimõtet.

167 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa sõltuvuse olukord ja ähvarduste ning surve olemasolu kujutada endast kergendavat asjaolu, kuna need ei saanud õigustada konkurentsieeskirjade rikkumist (kohtuotsus Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, eespool punkt 147, EU:C:2005:408, punktid 369 ja 370). Lisaks tuleb märkida, et hagejad ei esitanud konkreetseid tõendeid Tessenderlo Chemie poolt tegelikult avaldatud surve kohta.

168 Teiseks viitavad hagejad oma konkureerivale tegevusele kui kergendavale asjaolule. Tuleb märkida, nagu tegi ka komisjon, et see väide on vastuolus väitega, mis käsitles majanduslikku sõltuvust äriühingust Tessenderlo Chemie. Isegi kui hagejad ei järginud alati kartelli raames sõlmitud

kokkuleppeid, mis ei ole iseenesest mingi erakorraline nähtus kartelliasjades, ei sea see mingil juhul kahtluse alla nende osalemist kartellis ega ole kergendav asjaolu (vt selle kohta kohtuotsus, 15.6.2005, Tokai Carbon jt *vs.* komisjon, T-71/03, T-74/03, T-87/03 ja T-91/03, EU:T:2005:220, punktid 74 ja 297 ning seal viidatud kohtupraktika).

169 Seetõttu tuleb see väide tagasi lükata.

– Leebe kohtlemine

170 Selle väite raames kritiseerivad hagejad 12 protsendipunkti kaotust (17%-lt 5%-le) koostöö alusel võrreldes sellega, mida neile avaldati kokkuleppemenetluse raames. Konkreetselt heidavad nad ette, et nende koostööd arvestades on see vähendamine ning selle kohta esitatud põhjendused (dokumentaalsete tõendite puudumine ja nende hilinenud selgitused ajavahemiku 1978–1993 kohta) ebaproportsionaalsed. Nende sõnul muutis komisjon oma hinnangut lisaväärtusele, mille oli andnud koostöö 16. septembrile 1993 järgnenud faktide osas, ning seetõttu karistas neid selle eest, et nad loobusid kokkuleppemenetlusest.

171 Komisjon määratles koostööteatises tingimused, mille korral võib komisjoni poolt kartelli suhtes läbiviidava uurimise käigus temaga koostööd tegevaid ettevõtjaid tasumisele kuuluvast trahvist vabastada või seda vähendada.

172 Vastavalt koostööteatise punktile 20 võib „[e]ttevõtjate puhul, kes ei täida [trahvist vabanemiseks vajalikke] tingimusi, […] siiski vähendada kehtestatava trahvi määra". [Siin ja edaspidi on osundatud teatist tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.]

173 Koostööteatise punktis 21 on sätestatud, et „[s]elleks, et ettevõtja trahvi saaks vähendada [selle teatise punkti 20 alusel], peab ta esitama komisjonile kahtlustatava rikkumise kohta tõendid, millel on komisjoni valduses olevate tõenditega võrreldes oluline lisaväärtus, ning lõpetama oma osaluse kahtlustatavas rikkumises hiljemalt tõendite esitamise ajal".

174 Koostööteatise punktis 22 on olulise lisaväärtuse mõiste määratletud järgmiselt:

„Lisaväärtuse mõiste väljendab seda, mil määral esitatud tõendite laad ja/või üksikasjalikkus aitavad komisjonil kõnealuseid fakte tõendada. Hindamisel peab komisjon hiljem esitatavatest tõenditest üldjuhul väärtuslikumaks neid kirjalikke tõendeid, mis pärinevad sellest ajavahemikust, mida faktid puudutavad. Samamoodi peetakse kaudselt seotud tõenditest üldjuhul väärtuslikumaks kõnealuste faktidega otseselt seotud tõendeid."

175 Koostööteatise punkti 23 alapunkti b esimeses lõigus on ette nähtud kolm trahvi vähendamise vahemikku. Esimesel ettevõtjal, kes täidab selle teatise punktis 21 sätestatud tingimused, on õigus trahvisumma vähendamisele vahemikus 30–50%, teisel ettevõtjal vahemikus 20–30% ning järgmistel ettevõtjatel trahvisumma vähendamisele kõige enam 20%.

176 Koostööteatise punkti 23 alapunkti b teises lõigus on märgitud, et „[k]õigis nimetatud rühmades trahvi vähendamise taseme kindlaksmääramisel võtab komisjon arvesse [selle teatise] punktis 21 sätestatud tingimustele vastavate tõendite esitamise aega ja nende lisaväärtust" ning et „[p]eale selle võib komisjon arvesse võtta ettevõtja poolt pärast andmete esitamist tehtud koostöö ulatust ja järjepidevust".

177 Komisjonil on selles osas ulatuslik kaalutlusruum ettevõtja koostöö kvaliteedi ja kasu hindamisel, eeskätt teiste ettevõtjate panusega võrreldes (vt selle kohta kohtuotsus, SGL Carbon *vs.* komisjon, punkt 92 eespool, EU:C:2007:277, punkt 81).

178 Lisaks, kuigi komisjon on kohustatud esitama põhjused, miks tema hinnangul on ettevõtja poolt koostööteatise alusel komisjonile esitatud tõendid sellise väärtusega, et nendega kas on või ei ole trahvi vähendamine põhjendatud, on ettevõtja, kes soovib komisjoni seda otsust vaidlustada, kohustatud tõendama, et ilma teabeta, mille ettevõtja komisjonile vabatahtlikult edastas, ei oleks viimane suutnud rikkumist olulises osas tõendada ja seega vastu võtta trahve määravat otsust (vt selle kohta kohtuotsus, 24.9.2009, Erste Group Bank jt *vs.* komisjon, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P ja C-137/07 P, EKL, EU:C:2009:576, punkt 297).

179 Käesolevas asjas tuleb meenutada, et hagejad esitasid leebema kohtlemise taotluse ajavahemiku 1978–2004 kohta. Oma vastuses vastuväiteteatisele (vt eespool punkt 113) muutsid hagejad selle taotluse raames tehtud avaldust 1993. aastale eelneva perioodi osas.

180 Nagu juba märgiti väidete esimese grupi kohta, võib koostööteatise alusel vähendamise arvutamisel arvessevõetud perioodi ühest osast loobumine kaasa tuua selle vähendamise piiramise; viimast asjaolu ei ole hagejad vaidlustanud.

181 Seega tuleb eespool punktis 170 esitatud argumente arvestades hinnata, kas komisjon on teinud vea, kui ta hindas hagejate poolt 1993. aastale järgneva perioodi kohta esitatud asjaolude lisaväärtust.

182 Mis puudutab hagejate trahvi vähendamist leebema kohtlemise alusel, siis ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendusest 357 ja järgmistest põhjendustest, et komisjon järeldas järgmist:

— mis puudutab dokumentaalseid tõendeid, siis ei olnud hagejad esitanud tõendeid terve perioodi kohta, kui nad kartellis osalesid;

— mis puudutab avaldusi, siis hagejad esitasid oma nende esindajate nimed, kes osalesid üleeuroopalistel kohtumistel, nende kohtumiste eseme ja sageduse ning üksikasjad ja kinnituse piirkondlikul tasandil toimunud kohtumiste kohta (Ühendkuningriik, Hispaania ja Prantsusmaa);

— leebema kohtlemise taotluses olid hagejad teinud end süüstavaid avaldusi seoses LKF sektori konkurentidega alates 1978. aastast toimunud kohtumiste kohta seoses Prantsusmaaga, alates 1983. aastast toimunud kohtumiste kohta seoses Ühendkuningriigiga ja alates 1980. aastatest üleeuroopalisel tasandil;

— vastuväiteteatisele vastamise faasis olid hagejad väitnud, et 1978. aastast kuni 1993. aastani toimunud kohtumised, mida ta oli tunnistanud, ei kuulunud LKF tervikkartelli alla;

— selles osas, kus komisjon ei tugine hagejate enda avaldustele nende osalemise kohta Prantsusmaa ja muude piirkondade kohtumisel, ilma et ta oleks teadlik olnud üleeuroopalisest kartellist enne 1993. aastat, tuleb hagejate leebema kohtlemise taotluses esitatud tõendeid hinnata üksnes selle väärtuse alusel, mida need annavad ajavahemiku 1993–2004 kohta;

— nende asjaolude põhjal oli sobiv vähendada hagejate trahvi koostöö alusel 5% võrra.

183 Mis puudutab dokumentaalseid tõendeid, siis tuleb märkida, et suurem osa neist käsitleb hagejate esitatud tõendeid kartellis osalemise kohta, st loetelu CEFIC kohtumistest 2. juunist 1989 kuni 16. novembrini 2005 ning nende kohtumiste protokollid, ja puudutavad seega teist perioodi (1993–2004). Siiski ilmneb vaidlustatud otsusest ning Üldkohtu toimikust, et komisjonil oli juba piisavalt tõendeid, et tõendada hagejate osalemist kartellis teise perioodi jooksul.

184 Sellega seoses tuleb meenutada, et hagejate 14. oktoobri 2008. aasta taotlus koostööteatise kohaldamiseks esitati pärast Kemira taotlust (28. novembril 2003, see äriühing vabastati trahvist koostööteatise punkti 8 alusel), Tessenderlo Chemie taotlust (18. veebruaril 2004, esimene leebema kohtlemise taotleja koostööteatise punkti 23 tähenduses) ja Quimitécnica.com-Comércia e Indústria

Química taotlust (27. märtsil 2007, teine leebema kohtlemise taotleja selle teatise punkti 23 tähenduses). Seetõttu on loogiline, et hagejate poolt oma leebema kohtlemise taotluse raames esitatud tõendid teise perioodi kohta (olles viimased leebema kohtlemise taotlejad ja tehes seda enam kui 4 aastat pärast kontrollide algust ja pärast seda, kui komisjon oli kolm korda teavet palunud) olid väiksema lisaväärtusega. Kartelli poolte pakutud koostöö ajaline järjestus ja kiirus on seega koostööteatisega kehtestatud süsteemi põhielemendid (kohtuotsus, 5.10.2011, Transcatab *vs*. komisjon, T-39/06, EKL, EU:T:2011:562, punkt 380).

185 Tuleb märkida, et Kemira oli juba osaliselt esitanud CEFIC kohtumiste ülevaate ja seal osalenud ettevõtjate esindajate nimed, mille hagejad esitasid leebema kohtlemise taotluse raames, nii et see teave üksnes kinnitas komisjoni valduses olevaid tõendeid. Sama kehtib ka nende kohtumiste protokollide kohta.

186 Lisaks, mis puudutab äriühingut Tessenderlo Chemie, siis ilmneb vaidlustatud otsuse punktist 352, et komisjon leidis, et viidatud äriühingu esitatud tõenditel oli oluline lisaväärtus koostööteatise tähenduses. Tessenderlo Chemie, kes pealegi esitas esimesena teabe ja tõendid ajavahemiku 1969–1989 kohta, mille osas anti talle osaline kaitse koostööteatise punkti 23 tähenduses, esitas palju olulisi tõendeid, mis oma laadilt ja täpsusastmelt tugevdasid komisjoni suutlikkust tuvastada kartelli olemasolu ajavahemikus 1. aprillist 1989 kuni 10. veebruarini 2004. Need tõendid olid eelkõige üksikasjalik kirjeldus kartelli toimimise ja hinnangu kohta, käsikirjalised märkused, mis puudutavad asjaolusid, mis leidsid aset samal ajal kui kahepoolsed ja mitmepoolsed konkurentsivastased kohtumised (*ad hoc*, CEPA, Super CEPA ja CEFIC raames), käsikirjalised tabelid müügi, koguste, klientide ja/või hindade jälgimise kohta, ja seda kogu perioodi kohta. Seetõttu vähendas komisjon tema trahvisummat selle perioodi osas 50% võrra.

187 Mis puudutab äriühingut Quimitécnica.com-Comércia e Indústria Química, kes on koostööteatise punkti 23 tähenduses „teine taotleja”, siis ilmneb vaidlustatud otsusest, et see äriühing esitas dokumentaalseid tõendeid, mis kinnitasid tema avaldusi, ja et tema koostöö võimaldas laiendada kartelli geograafilist ulatust Portugali.

188 Hagejate avalduste kohta tuleb märkida, et komisjon tegi kokkuleppemenetluse käigus ettepaneku vähendada trahvi nii 2006. aasta suuniste punkti 29 kui ka koostööteatise alusel.

189 Esiteks võimaldasid hagejate avaldused laiendada nende enda osalemise kestust kartellis, mitte aga kartelli kui terviku kestust. Kuna seega koostööteatise punkti 23 teine lõik ei ole kohaldatav, nähti ette 2006. aasta suuniste punkti 29 järgne „leebusprogrammist välja jääv” vähendamine, et vältida nimelt paradoksaalset mõju, kus karistatakse ettevõtjat, kes oli nõustunud komisjoniga koostööd tegema, esitades talle olulist teavet tema enda osalemise kohta. Nagu esimese väitegrupi raames juba märgiti, olid hagejad kinnitanud pärast vastuväiteteatist, et nende avaldused esimesel perioodil (1978–1993) toimunud konkurentsivastase tegevuse kohta puudutavad kas erinevat või aegunud rikkumist. Samuti järeldati, et komisjon ei ole teinud viga, kui ta jättis kohaldamata 35-protsendilise vähendamise kergendava asjaolu alusel, mis oli algul kokkuleppemenetluse raames ette nähtud ja avaldatud.

190 Teiseks tegi komisjon ettepaneku vähendada trahvi 17% võrra koostööteatise alusel terve ajavahemiku 1978–2004 kohta, mis puudutas kõiki hagejate esitatud tõendeid, sh end süüstavaid tõendeid. Need hagejate ülestunnistused olid olulised, et tõendada vastuväiteteatises nende osalemist kartelli kohtumistel alates 1978. aastast, sh enne esimesi dokumentaalseid tõendeid 1983. aastast Ühendkuningriigi kohta. Lisaks kinnitasid need ülestunnistused hagejate jätkuvat osalemist ühes rikkumises alates 1978. aastast kuni komisjoni kontrollideni 2004. aastani ja nende osalemise üleeuroopalist ulatust kartellis alates algusest, st oluliselt enne 1992. aasta dokumentaalseid tõendeid Hispaania kohta.

191 Seega võib asjaolust, et komisjon lõpuks vähendas trahvi leebema kohtlemise alusel 5% võrra teise perioodi eest (1993–2004), mitte aga 17% võrra perioodi 1978–2004 eest, järeldada, et komisjoni arvates olid aluseks võetud perioodi käsitlevad avaldused piiratud väärtusega ja et end süüstavad avaldused esimese perioodi kohta (1978–1993), mis oli ainus allikas, millele komisjon sai tugineda hagejate osalemise tõendamiseks selle perioodi vältel, olid suure lisaväärtusega.

192 Selle lisaväärtuse hinnanguga võib nõustuda.

193 Mis puudutab aluseks võetud perioodi, siis ilmneb vaidlustatud otsuse põhjendustest 137, 138, 143, 158 ja 360, et hagejate osalemist puudutavad tõendid ei tuginenud nende endi esitatud asjaoludele, kuid nende end süüstavad avaldused olid siiski võimaldanud kinnitada nende osalemist kartellis pärast 1993. aastat.

194 Lisaks, nagu eespool punktis 185 on juba järeldatud, ei sisalda hagejate esitatud dokumentaalsed tõendid olulise väärtusega uusi asjaolusid, vaid kinnitavad peamises osas juba teadaolevaid asjaolusid.

195 Selles olukorras tuleb märkida, et komisjon ei ole ilmselgelt ületanud oma kaalutlusruumi, kui ta järeldas, et hagejate esitatud tõenditel on üksnes piiratud lisaväärtus, milles eest sai trahvisummat koostööteatise alusel vähenda vaid 5% võrra.

196 Eeltoodust tuleneb, et käesolev väide tuleb tagasi lükata.

– Maksevõime ja erakorralise kriisi olukord

197 Selle väite raames leiavad hagejad, et nende olukord ei erine piisavalt [konfidentsiaalne] olukorrast, et erinev kohtlemine oleks põhjendatud. Nad väidavad ka, et komisjon ei hinnanud konkreetselt sotsiaalseid ja majanduslikke parameetreid nendega seoses, ja seda, et komisjon ei teinud järeldusi Lissaboni lepingu täiendustest seoses tema maksevõime analüüsiga.

198 2006. aasta suuniste punktis 35 on märgitud, et erandlike asjaolude puhul võib komisjon teatavas sotsiaalses ja majanduslikus kontekstis taotluse esitamisel võtta arvesse ettevõtja maksevõimetust, kusjuures sel puhul ei vähendata trahvisummat mingil juhul pelgalt ebasoodsa või kahjumliku finantsolukorra tõttu, ja et „[v]ähendamine saab toimuda üksnes kindlate tõendite alusel, mille kohaselt seaks […] trahvi määramine pöördumatult ohtu asjaomase ettevõtja majandusliku elujõulisuse ning tema varad kaotaksid igasuguse väärtuse”.

199 Niisiis nõuavad 2006. aasta suuniste punkti 35 alusel trahvi lõppsumma vähendamise tingimused, et ettevõtja tõendab esiteks võimatust trahvi maksta, mida tõendavad piisavad ja täpsed finantsandmed, teiseks ettevõtja vara väärtuse kaotust trahvi maksmise järel, ja kolmandaks teatavat sotsiaalset ja majanduslikku konteksti.

200 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 373 lükkas komisjon tagasi hagejate taotluse vähendada trahvisummat, kuna Timab/CFPR-il puudus maksevõime, sest esiteks olid nende kassaseis ja vahendid 2009. aasta lõpus piisavad ning kassaseisu ja nende vahendite prognoos 2010. aastaks olid positiivsed; teiseks oli kogutrahv võrreldes ettevõtja suurusega kontserni tasandil piiratud; ja kolmandaks oli kontserni maksevõimele tuginedes võimalik suurendada kangiefekti, võttes rohkem pangalaenu.

201 Mis puudutab esiteks väidetavat erinevat kohtlemist võrreldes [konfidentsiaalne], siis tuleb meenutada, et võrdse kohtlemise põhimõte on liidu õiguse üldpõhimõte, mis on esitatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 20 ja 21. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nõuab see põhimõte, et sarnaseid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui see kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (vt eespool punktis 72 viidatud kohtupraktika, samuti

kohtuotsus, 11.7.2013, Ziegler *vs.* komisjon, C-439/11 P, EKL, EU:C:2013:513, punktid 132 ja 166, ja vt kohtuotsus, Team Relocations jt *vs.* komisjon, C-444/11 P, EU:C:2013:464, punkt 186 ja seal viidatud kohtupraktika).

202 Võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumine erineva kohtlemise tõttu eeldab seega, et asjassepuutuvad olukorrad on sarnased, arvestades kõiki neid iseloomustavaid asjaolusid. Eri olukordi iseloomustavad asjaolud ja olukordade sarnasus tuleb kindlaks teha ning neile tuleb anda hinnang eelkõige liidu selle akti eset ja eesmärki arvestades, mis kõnealuse vahetegemise ette näeb (kohtuotsus, Ziegler *vs.* komisjon, eespool punkt 201, EU:C:2013:513, punkt 167; vt kohtuotsus Team Relocations jt *vs.* komisjon, eespool punkt 201, EU:C:2013:464, punkt 187 ja seal viidatud kohtupraktika).

203 Sellest tuleneb, et 2006. aasta suuniste punkti 35 alusel tehtud taotluse järel tuleb iga toimikut hinnata objektiivselt. Nimelt tuleb käesolevas asjas järeldada, et [konfidentsiaalne] trahvisumma vähendamine ja hagejate trahvisumma vähendamata jätmine tulenevad analüüsist, mille komisjon tegi 2006. aasta suuniste punkti 35 alusel ja et komisjon kasutas samu parameetreid kumbagi asjaomast ettevõtjat käsitleva analüüsi raames.

204 Sellega seoses ilmneb nii vaidlustatud otsusest kui ka eraldi otsusest, mis väljendavad samu põhimõtteid, et komisjon viis maksevõime hindamiseks läbi majandusliku ja finantsanalüüsi hagejate maksevõime ning [konfidentsiaalne] maksevõime kohta ning võimaliku trahvi mõjust nende elujõulisusele. Komisjon võttis arvesse asjaomase ettevõtja finantsolukorda ning sisemisi finantsprognoose ja tugines reale finantsnäitajatele, mis mõõdavad kasumlikkust, maksejõudu, laenuvõimet ja trahvi mõju ettevõtja väärtusele. Ta võttis ühtlasi arvesse ettevõtja aktsionäride suhtumist.

205 Sellest tuleneb, et [konfidentsiaalne] likviidsus oli kriitilises seisus, samas kui hagejate oma oli tugev, mida hagejad pealegi ise kohtuistungil ka kinnitasid. Samuti oli [konfidentsiaalne] riskiprofiil negatiivne, hagejate oma aga positiivne. Sama kehtib ka teiste näitajate kohta, mida kohaldati, et hinnata kahe ettevõtja taotlusi vähendada trahvisummat maksejõuetuse tõttu.

206 Kuna hagejate olukord ei olnud sarnane [konfidentsiaalne] omaga, ei saa seega nõustuda väidetava ebavõrdse kohtlemise argumendiga.

207 Teiseks heidavad hagejad komisjonile ette, et ta ei hinnanud konkreetselt nende finantsolukorda.

208 Nagu ilmneb eelmistest punktidest, siis viis komisjon maksevõime hindamiseks läbi hagejate maksejõu majandusliku ja finantsanalüüsi ning analüüsis samuti trahvi võimalikku mõju nende elujõulisusele. Ta võttis arvesse eespool punktis 204 esitatud asjaolusid. Seetõttu ei saa nõustuda väitega, et komisjon ei hinnanud konkreetselt hagejate finantsolukorda.

209 Lisaks tuleb märkida, et hagejad ei viita tegelikult ka ilmsele veale nende maksevõime hindamisel, vaid kritiseerivad pigem suuniste punkti 35 kriteeriumide ranget kohaldamist. Nagu on juba märgitud eespool punktis 205, kinnitasid hagejad ka, et nende likviidsus oli tugev.

210 Lisaks ei ole hagejate märkused majanduskriisi ja [konfidentsiaalne] finantslaadi kohta (börsiettevõte), võrreldes hagejate omaga (perefirma, mis ei ole börsil noteeritud), piisavad objektiivsed tõendid, mis vastaksid eespool punktis 199 esitatud tingimustele.

211 Kolmandaks märgivad hagejad, et konkurents ei ole enam üks liidu eesmärkidest, vaid seda mainitakse üksnes Euroopa Liidu lepingule lisatud protokollis nr 27 (siseturu ja konkurentsi kohta) ja Euroopa Liidu toimimise lepingus kui siseturu koostisosa. Nende sõnul nõuab see muudatus veelgi enam, et komisjon võtaks konkurentsivastase tegevuse ja nende karistamise hindamisel arvesse erinevate asjaomaste ettevõtjate olukorda ja nende finants-, majanduslikku ja sotsiaalset eripära võrreldes liidu eesmärkidega, mis on määratletud ELL artiklis 3.

212 Sellega seoses piisab märkimisest, et ELL artikkel 3 koostoimes protokolliga nr 27 (siseturu ja konkurentsi kohta) ei muutnud ELTL artikli 101 eesmärki ega trahvide kehtestamist reguleerivaid sätteid. Seetõttu ei saa nõustuda argumendiga, et komisjon ei võtnud arvesse CFPR majanduslikke ja sotsiaalseid piiranguid ja tema käibe olulist langust ning rikkus seetõttu ELL artiklit 3 koostoimes protokolliga nr 27 siseturu ja konkurentsi kohta.

213 Eespool esitatud kaalutlustest tuleneb, et käesolev väide tuleb tagasi lükata.

Teise võimalusena esitatud nõuded, milles taotleti trahvisumma muutmist

214 Kolmanda nõudega paluvad hagejad Üldkohtul vähendada neile määratud trahvisummat. Sellega seoses paluvad nad Üldkohtul eelkõige vähendada „raskusastet" ja määrata peale „leebema kohtlemise koostöö" alusel toimunud vähendamise ka trahvi täiendava „leebusprogrammist välja jääva" vähendamise, kuna nad ei vaidlustanud alates 16. septembrist 1993 aset leidnud asjaolusid.

215 Esmalt tuleb meelde tuletada, et mis puudutab konkurentsiõiguse rikkumiste eest trahve määravate komisjoni otsuste üle teostatavat kohtulikku kontrolli, siis on liidu kohtul lisaks seaduslikkuse kontrolli pädevusele täielik pädevus, mis on vastavalt ELTL artiklile 261 talle antud määruse nr 1/2003 artikliga 31 (vt selle kohta kohtuotsus, 8.12.2011, Chalkor *vs.* komisjon, C-386/10 P, EKL, EU:C:2011:815, punktid 53, 63 ja 64). See pädevus annab kohtule õiguse lisaks pelgale karistuse seaduslikkuse kontrollile asendada komisjoni hinnang enda omaga ja järelikult määratud trahv või karistusmakse tühistada, seda vähendada või suurendada (vt kohtuotsus, 8.12.2011, KME jt *vs.* komisjon, C-272/09 P, EKL, EU:C:2011:810, punkt 103, ja seal viidatud kohtupraktika; vt selle kohta kohtuotsus, 5.10.2011, Romana Tabacchi *vs.* komisjon, T-11/06, EKL, EU:T:2011:560, punkt 265).

216 Lisaks peab Üldkohus täieliku pädevuse kasutamise raames järgima võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata sellest, kas hagejad kasutasid algselt kokkuleppemenetlust või mitte.

217 Esiteks, nagu ilmneb eelnevast (vt eespool punkt 160), ei tule vähendada 17% määra, mida kohaldati rikkumise raskusastme alusel.

218 Teiseks, mis puudutab taotlust muuta hagejatele määratud trahvisummat, kuna nad ei vaidlustanud alates 16. septembrist 1993 aset leidnud asjaolusid, siis tuleb meelde tuletada, et koostööteatis ei näe ette trahvi vähendamist asjaolude sisulise õigsuse vaidlustamata jätmise eest. Lisaks, nagu juba märgiti seoses väitega, mis käsitles komisjoni tehtud viga nende koostöö hindamisel, siis oli komisjoni valduses juba piisavalt tõendeid hagejate osalemise kohta rikkumises, nii et hagejate esitatud tõendid ja avaldused olid piiratud väärtusega. Lõpuks leiab Üldkohus, et kuna see koostöö ei võimaldanud komisjonil kartelli täielikult või osaliselt karistada, siis ei ole täieliku pädevuse raames tarvis kohaldada nende trahvile „leebusprogrammist välja jäävat" vähendamist.

219 Sellest lähtuvalt ja kuna käesolevas asjas puuduvad muud asjaolud, mis võiksid kaasa tuua hagejatele määratud trahvi suuruse muutmise, tuleb nende kolmas nõue jätta põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

220 Kuna ükski hageja väide – nii tühistamisnõude kui ka vaidlustatud otsust muutva kohtuotsuse tegemise nõude toetuseks esitatud väited – ei ole põhjendatud, tuleb hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

221 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hagejad on kohtuvaidluse kaotanud, jäetakse nende kohtukulud nende endi kanda ja vastavalt komisjoni nõudele mõistetakse neilt välja komisjoni kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja ettevõtetelt Timab Industries ja Cie financière et de participations Roullier (CFPR).

Gratsias Czúcz Popescu

Kancheva Wetter

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 20. mail 2015 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse taust 1

Menetlus ja poolte nõuded 5

Õiguslik käsitlus 6

Vaidlustatud otsuse tühistamise nõuded 6

Kokkuleppemenetlus 6

– Sissejuhatavad märkused 8

– Trahvisumma suurendamine võrreldes teatatud trahvivahemikuga 9

– Analüüsi ebapiisavus 13

– Teised argumendid 15

Asjaomane tegevus 17

Trahvisumma 18

– Määruse nr 1/2003 artikli 23 rikkumine 19

– Raskusaste 19

– Kergendavad asjaolud 21

– Leebe kohtlemine 22

– Maksevõime ja erakorralise kriisi olukord 25

Teise võimalusena esitatud nõuded, milles taotleti trahvisumma muutmist 27

Kohtukulud 27